

Lieta C-817/19**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar
Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2019. gada 31. oktobris

Iesniedzējtiesa:

Cour constitutionnelle (Beļģija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2019. gada 17. oktobris

Prasītāja:

ASBL "Ligue des droits humains"

I. Prasības priekšmets un pušu nostāja

- 1 Beļģijas likumdevējs pieņēma 2016. gada 25. decembra Likumu par pasažieru datu apstrādi (2017. gada 25. janvāra *Moniteur belge*; turpmāk tekstā arī "PDR likums"), lai galvenokārt transponētu:
 - Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Direktīvu (ES) 2016/681 par pasažieru datu reģistra datu izmantošanu teroristu nodarījumu un smagu noziegumu novēršanai, atklāšanai, izmeklēšanai un saukšanai pie atbildības par tiem (turpmāk tekstā arī "PDR direktīva").
 - Padomes Direktīvu 2004/82/EK (2004. gada 29. aprīlis) par pārvadātāju pienākumu darīt zināmus datus par pasažieriem" (turpmāk tekstā arī "IPI direktīva").
- 2 PDR likums nosaka pienākumu dažādām starptautisko pasažieru pārvadājumu nozarēm (gaisa, dzelzceļa, jūras un starptautiskā ceļu transporta), kā arī tūrisma operatoriem nosūtīt savu pasažieru datus uz datubāzi, ko pārvalda *SPF Intérieur* [Federālais Valsts iekšlietu dienests].
- 3 Šajā nolūkā ar likumu *SPF Intérieur* ietvaros tiek radīta "pasažieru informācijas nodaļa" (12.—14. pants), kuru veido policijas, valsts drošības, izlūkošanas un

drošības, kā arī muitas dienestu norīkotie darbinieki, kuri tostarp ir atbildīgi par pārvadātāju un tūrisma operatoru sniegto pasažieru datu saglabāšanu un apstrādi.

- 4 “Pasažieru datubāze” ietver, pirmkārt, rezervācijas datus un, otrkārt, datus par reģistrāciju un iekāpšanu (tā sauktie “IPI” dati (*Advance Passenger Information*) un tā sauktie “PDR” dati (*Passenger Name Record*)) (9. pants).
- 5 Šie dati tiek apstrādāti meklēšanas un kriminālvajāšanas nolūkā un tādu sodu izpildei, kas attiecas uz kriminālpārkāpumiem, kas paredzēti likumā, kā arī vardarbīgas radikalizācijas kontekstā radušos nopietnu valsts drošības traucējumu novēršanai, izlūkošanas un drošības dienestu darbības uzraudzībai un lai uzlabotu personu pārbaudes pie ārējām robežām un apkarotu nelegālo imigrāciju (8. pants).
- 6 Datu apstrāde var notikt pasažieru iepriekšējas novērtēšanas (pirms viņu izceļošanas vai ierašanās) (24.—26. pants) vai *ad hoc* meklēšanas ietvaros (27. pants).
- 7 Likumā ir paredzēts, ka pasažieru dati tiek glabāti pasažieru datubāzē uz laiku, kas nav ilgāks par pieciem gadiem no to reģistrācijas brīža (18.—23. pants).
- 8 *ASBL “Ligue des droits humains”* [“Cilvēktiesību līga”] kritizē likumu šādās septiņās daļās:
 - 2016. gada 25. decembra likuma īstenošanas noteikumi (3. panta 2. punkts un 7. panta 3. punkts);
 - jēdzieni “identitātes dokumenti” un “ceļošanas dokumenti” (7. panta 1. un 2. punkts);
 - dati, uz kuriem tas attiecas (4. panta 9. punkts un 9. pants);
 - “pasažiera” jēdziens (4. panta 10. punkts);
 - nolūki, kādos “PDR” datus apstrādās (8. pants);
 - pasažieru datubāzes pārvaldība un datu apstrāde saistībā ar pasažieru iepriekšēju novērtēšanu un *ad hoc* meklēšanu (12.—16. un 24.—27. pants un 50. un 51. pants);
 - PDR datu glabāšanas ilgums (18. pants).
- 9 Tā ir norādījusi uz pārkāpumiem likumā un ir vērsusies *Cour constitutionnelle* [Konstitucionālajā tiesā] ar prasību atcelt tiesību aktu, kas pamatota ar diviem pamatiem.

- 10 Pirmais pamats galvenokārt attiecas uz Regulas (ES) 2016/679¹ 23. pantu, Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā — “Harta”) 7. un 8. pantu un 52. panta 1. punktu un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā — “ECPAK”) 8. pantu.
- 11 Tā būtībā apgalvo, ka iejaukšanās tiesībās uz privātās dzīves neaizskaramību un tiesībās uz personas datu aizsardzību ir prettiesiska, jo tā neatbilst tiesiskuma, nepieciešamības un samērīguma kritērijiem.
- 12 Vispirms PDR likumā ir piešķirta ievērojama rīcības brīvība izpildvarai, un tai ir uzdots ar Karalisko dekrētu noteikt dažus būtiskus elementus, neievērojot tiesiskuma principu, kas prasa, lai iejaukšanās būtu paredzēta likumā, vai, deleģējuma karalim gadījumā, lai likumā pietiekami precīzi un detalizēti tiktu paredzēti būtiskie elementi.
- Turklāt apstrīdētajam likumam nav leģitīma mērķa. Tajā ir paredzēts iepriekšējs t.s. “*pre-screening*” novērtējums, kurā tiek vērtēts risks, kādu rada pasažieri pirms ierašanās, tranzīta vai izceļošanas no Beļģijas.
- 13 Pēc tam prasītāja apstrīd apstrīdēto pasākumu nepieciešamību paredzētā mērķa īstenošanai.
- Tā apgalvo, ka datu savietošana, kas nozīmētu daudz mazāku iejaukšanos privātajā dzīvē nekā datubāzes izveide, arī ļautu sasniegt izvirzīto mērķi.
- 14 Visbeidzot, tā apgalvo, ka ar apstrīdēto likumu nav ievērots samērīguma princips, jo datus nediferencētā un vispārīgā veidā vāc operatori, un tie tiek nosūtīti kompetentajām iestādēm, lai tos glabātu piecus gadus bez nošķiruma, diferenciacijas, ierobežojumiem vai izņēmumiem atkarībā no sasniedzamā mērķa.
- 15 Precīzāk, šajā likumā ir pārkāpts samērīguma princips, ņemot vērā (a) tā piemērošanas jomu un skartās datu kategorijas, (b) datu apstrādi, kas ar to ieviesta, (c) tā mērķus un (d) datu glabāšanas ilgumu.
- 16 Vispirms apstrīdētajā likumā ir ļoti plaši definēti savācamie dati, kas acīmredzami pārsniedz nepieciešamo.
- 17 Prasītāja konstatē, ka, šķiet, — bet likums nav skaidrs —, ka *pre-screening* būtu jāveic centralizētā datubāzē PIN [pasažieru informācijas nodaļai], izmantojot iepriekš noteiktus kritērijus, kas kalpo par draudu indikatoriem. Taču PDR likumā nav definēts ne korelācijai izmantoto datubāzu precīzs raksturs, ne korelācijas noteikumi. PDR likumā turklāt nav paredzēts, ka šī korelācija attiektos tikai uz datubāzēm, kas tiek izmantotas saistībā ar terorisma un smagu noziegumu apkarošanu.

1 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula), OV 2016, L 119, 1. lpp. (turpmāk tekstā arī — “Vispārīgā datu aizsardzības regula”).

- 18 Prasītāja arī kritizē *ad hoc* meklēšanu, kas paredzēta likumā, neprecizējot faktiski pieejamos datus.
- 19 Prasītāja arī norāda uz tādiem datu apstrādes mērķiem, kas ir būtiski plašāki nekā PDR direktīvā paredzētie, kā nelegālās imigrācijas apkarošana, darbības, kas var apdraudēt valsts pamatintereses vai “vardarbīgas radikalizācijas” apkarošana, kas definēta tikai apkārtrakstā.
- 20 Visbeidzot, prasītāja kritizē piecus gadus ilgo datu glabāšanas termiņu. Likumdevējs nekādi nav pamatojis PDR direktīvā noteiktā maksimālā termiņa izvēli, kas turklāt atklāj pasākuma nesamērīgo raksturu.
- 21 *Conseil des ministres* [Ministru padome] (kas aizstāv likumu) galvenokārt norāda, ka pirmais pamats ir nepieņemams, jo tas attiecas uz Vispārīgās datu aizsardzības regulas 23. panta pārkāpumu, jo gan no Vispārīgās datu aizsardzības regulas 19. apsvēruma, gan no PDR direktīvas 1. panta skaidri izriet, ka uz “PDR” datu apstrādi neattiecas Vispārīgā datu aizsardzības regula, bet gan tiesu un policijas sadarbība starp dalībvalstīm un Direktīva (ES) 2016/680².
- 22 Turklāt tā apgalvo, ka tiesiskuma princips nav pārkāpts, jo likumā ir ietverti tajā paredzēto pasākumu būtiskie elementi, un karalļa pilnvaras ir noteiktas pietiekami precīzi. Turklāt Eiropas Cilvēktiesību tiesa uzskata, ka likumības prasība attiecas uz materiālo nozīmi, un tādējādi reglamentējošie akti atbilst “likuma” jēdzienam Eiropas Cilvēktiesību konvencijas izpratnē.
- PDR likuma mērķis ir nodrošināt sabiedrības drošību, ļaujot ne tikai teroristu nodarījumu vai dažu smagu noziedzības veidu kriminālvajāšanu, bet arī, veicot iepriekšēju savākto datu analīzi, – šo pārkāpumu novēršanu. Tiesa ir atzinusi, ka šie mērķi ir likumīgi Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 52. panta 1. punkta izpratnē gan 2014. gada 8. aprīļa spriedumā lietā *Digital Rights Ireland* u.c. (C-293/12 un C-594/12, EU:C:2014:238), gan 2017. gada 26. jūlija atzinumā 1/15 (ES un Kanādas PDR nolīgums), EU:C:2017:592.
- 23 Ministru padome uzskata, ka apstrīdētie pasākumi ir samērīgi.
- 24 Attiecībā uz “pasažieru” datubāzes izveidi Ministru padome norāda, ka prasītāja – to nepierādot – aprobežojas ar apgalvojumu, ka datu savietošana ļaujot īstenot izvērztos mērķi un ka tā nozīmētu mazāku iejaukšanos tiesībās uz privātās dzīves neaizskaramību. Tā piebilst, ka vienkārša savietošana neesot pietiekama, lai veiktu iepriekšēju novērtējumu ar mērķi noteikt drošības riskus. Turklāt datubāzes izveide ļauj nodrošināt atbilstību PDR direktīvas preambulas 25. apsvērumam, kurā ir aicināts saglabāt datus nepieciešamajā laikposmā, ņemot vērā sasniedzamos mērķus.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.) (turpmāk tekstā – “Direktīva 2016/680”).

- 25 Attiecībā uz korelāciju starp dažādām datubāzēm Ministru padome atgādina, ka PDR likuma 24. un 25. pantā ir transponēts PDR direktīvas 6. pants. Turklāt no sagatavošanas darbiem izriet, ka likumdevējs neparedz veikt korelāciju starp “pasažieru” datubāzi un visām datubāzēm, pie kurām ir piekļuve kompetentajām iestādēm, bet tikai starp “pasažieru” datubāzi un tām datubāzēm, kas atbilst ar apstrīdēto likumu izvirzītajiem mērķiem. Šie pasākumi atbilst Tiesas sniegtajam atzinumam 1/15, jo PDR direktīvas 6. panta 3. punktā arī nav precizēts, starp kādām datubāzēm var veikt korelāciju. Rīcības brīvība arī nav nesaderīga ar tiesiskuma principu, kā to ir interpretējusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa.

Likuma mērķi turklāt nevarētu sasniegt, ja pasažieriem iepriekš būtu zināmi kritēriji, pēc kuriem tiks veikta pozitīva savietošana, jo tie tad varētu pielāgot savu rīcību. Apstrīdētā likuma 16. pantā turklāt ir skaidri norādīts, ka *pre-screening* ir jāveic “pasažieru” datubāzes ietvaros, kas tāpat atbilst tiesiskuma principam.

- 26 Attiecībā uz datu glabāšanas termiņu Ministru padome uzskata, ka nav nesaprātīgi paredzēt piecu gadu glabāšanas termiņu, kas turklāt atbilst minimālajam publiskās apsūdzības noilguma termiņam saistībā ar noziedzīgiem nodarījumiem un noziegumiem.

Šo datu glabāšanas termiņš, kas atbilst PDR direktīvā paredzētajam ilgumam, tāpat, nekādā ziņā nav nesamērīgs.

- 27 Otrais pamats, kas ir izvirzīts pakārtoti, būtībā attiecas uz LESD 3. panta 2. punkta un Hartas 45. panta normu, tās skatot kopā, neievērošanu.

- 28 Prasītāja apgalvo, ka PDR likuma 3. panta 1. punkts, 8. panta 2. punkts un 11. nodaļa, kurā ir ietverts 28.–31. pants, ir pretrunā ar personu brīvu pārvietošanos, jo tie attiecas ne tikai uz pārvadājumiem ārpus ES, bet arī uz ES iekšzemes pārvadājumiem (tostarp pietāšanu un starpnosēšanos). Prasītāja, citiem vārdiem, uzskata, ka, iekļaujot “PDR” sistēmā arī ES iekšējos lidojumus, ar apstrīdētajām tiesību normām netieši tiek atjaunotas pārbaudes uz robežām, kas esot pretrunā personu pārvietošanās brīvībai.

- 29 Ministru padome uzskata, ka ar apstrīdēto likumu netiek atjaunotas pārbaudes uz robežām un ka tas nekādi nav pretrunā ar personu pārvietošanās brīvību. PDR direktīva nav piemērojama nelegālai imigrācijai, un ar apstrīdēto likumu ir transponēta ne tikai PDR direktīva, bet arī IPI direktīva.

Izvirzītais pamats – kā tas ir formulēts – attiecas vienīgi uz apstrīdētā likuma 3. panta 1. punktu un 8. panta 2. punktu, kā arī 11. nodaļu. Taču no “ārējo robežu” jēdziena definīcijas izriet, ka PDR likums attiecas tikai uz ES ārējām pārbaudēm. Turklāt ar PDR likumu tiek transponēta Direktīva 2004/82/EK, tādējādi to nevar interpretēt kā tādu, ar kuru tiek ieviesta Šengenas zonas robežkontrole.

Pakārtoti tam, PDR direktīvas preambulas 10. apsvērumā skaidri ir paredzēta iespēja “PDR” datu izmantošanu attiecināt arī uz ES iekšējiem lidojumiem, kas

pierāda, ka šis pasākums pats par sevi nav pretrunā nedz pārvietošanās brīvībai, nedz Regulai (EK) Nr. 562/2006

II. Atbilstošās tiesību normas

Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija

30 8. pantā ir noteikts:

“1. Ikvienam ir tiesības uz savas privātās un ģimenes dzīves, dzīvokļa un sarakstes neaizskaramību.

2. Publiskās institūcijas nedrīkst traucēt nevienam baudīt šīs tiesības, izņemot gadījumus, kas ir paredzēti likumā un ir nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, lai aizsargātu valsts vai sabiedrisko drošību vai valsts ekonomiskās labklājības intereses, lai nepieļautu nekārtības vai noziegumus, lai aizsargātu veselību vai tikumību, vai lai aizstāvētu citu tiesības un brīvības.”

Savienības tiesības

Eiropas Savienības Pamattiesību harta

31 Hartas 7. pantā (“Privātās un ģimenes dzīves neaizskaramība”) ir noteikts:

“Ikvienai personai ir tiesības uz savas privātās un ģimenes dzīves, dzīvokļa un saziņas neaizskaramību.”

32 Hartas 8. pantā (“Personas datu aizsardzība”) ir noteikts:

“1. Ikvienai personai ir tiesības uz savu personas datu aizsardzību.

2. Šādi dati ir jāapstrādā godprātīgi, noteiktiem mērķiem un ar attiecīgās personas piekrišanu vai ar citu likumīgu pamatojumu, kas paredzēts tiesību aktos. Ikvienam ir pieejas tiesības datiem, kas par viņu savākti, un tiesības ieviest labojumus šajos datos.

3. Atbilstību šiem noteikumiem kontrolē neatkarīga iestāde.”

33 Hartas 52. panta 1. punktā ir noteikts:

“Visiem šajā Hartā atzīto tiesību un brīvību izmantošanas ierobežojumiem ir jābūt noteiktiem tiesību aktos, un tajos jārespektē šo tiesību un brīvību būtība. Ievērojot proporcionalitātes principu, ierobežojumus drīkst uzlikt tikai tad, ja tie ir nepieciešami un patiešām atbilst vispārējas nozīmes mērķiem, ko atzinusi Savienība, vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības.”

Vispārīgā datu aizsardzības regula

34 2. panta 2. punkta d) apakšpunktā ir noteikts:

“2. Šo regulu nepiemēro personas datu apstrādei:

[..]

d) ko veic kompetentas iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem, vai izpildītu kriminālsodus, tostarp lai pasargātu no draudiem sabiedriskajai drošībai un tos novērstu.”

35 23. pantā ir noteikts:

“1. Saskaņā ar Savienības vai dalībvalsts tiesību aktiem, kas piemērojami datu pārzinim vai apstrādātājam, ar leģislatīvu pasākumu var ierobežot to pienākumu un tiesību darbības jomu, kas paredzēti 12.–22. pantā un 34. pantā, kā arī 5. pantā, ciktāl tā noteikumi atbilst 12.–22. pantā paredzētajām tiesībām un pienākumiem, – ja ar šādu ierobežojumu tiek ievērota pamattiesību un pamatbrīvību būtība un tas demokrātiskā sabiedrībā ir nepieciešams un samērīgs, lai garantētu:

a) valsts drošību;

b) aizsardzību;

c) sabiedrisko drošību;

d) noziedzīgu nodarījumu novēršanu, izmeklēšanu, atklāšanu vai saukšanu pie atbildības par tiem vai kriminālsodu izpildi, tostarp aizsardzību pret sabiedriskās drošības apdraudējumiem un to novēršanu;

e) citus svarīgus Savienības vai dalībvalsts vispārējo sabiedrības interešu mērķus, jo īpaši Savienībai vai dalībvalstij svarīgas ekonomiskās vai finanšu intereses, tostarp monetāros, budžeta un nodokļu jautājumus, sabiedrības veselību un sociālo nodrošinājumu;

f) tiesu neatkarības un tiesvedības aizsardzību;

g) reglamentētu profesiju ētikas kodeksu pārkāpumu novēršanu, izmeklēšanu, atklāšanu un saukšanu pie atbildības par tiem;

h) uzraudzības, pārbaudes vai regulatīvo funkciju, kas – pat, ja tikai epizodiski – ir saistīta ar oficiālu pilnvaru īstenošanu a) līdz e) un g) apakšpunktā minētajos gadījumos;

i) datu subjekta aizsardzību vai citu personu tiesību un brīvību aizsardzību;

j) civilprasību izpildi.

2. Jo īpaši – jebkurā leģislatīvā pasākumā, kas minēts 1. punktā, ietver konkrētus noteikumus attiecīgā gadījumā vismaz par:

- a) nolūkiem, kādos veic apstrādi, vai apstrādes kategorijām;
- b) personas datu kategorijām;
- c) ieviesto ierobežojumu darbības jomu;
- d) garantijām, lai novērstu ļaunprātīgu izmantošanu vai nelikumīgu piekļuvi vai nosūtīšanu;
- e) pārziņa vai pārziņu kategoriju noteikšanu;
- f) glabāšanas laikposmiem un piemērojamām garantijām, ņemot vērā apstrādes vai apstrādes kategoriju raksturu, darbības jomu un nolūkus;
- g) riskiem attiecībā uz datu subjektu tiesībām un brīvībām; un
- h) datu subjektu tiesībām saņemt informāciju par ierobežojumu, izņemot tad, ja tas var kaitēt ierobežojuma mērķim.

PDR direktīva

36 3. pants ir formulēts šādi:

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

“[..]

4) “pasažieris” ir jebkura persona, tostarp personas, kas ir transfēra vai tranzīta pasažieri, bet izņemot gaisa kuģa apkalpes locekļus, ko pārvadā vai pārvadās gaisa kuģī ar gaisa pārvadātāja piekrišanu, kas izpaužas kā minētās personas reģistrēšana pasažieru sarakstā”.

37 4. pantā ir noteikts:

“Pasažieru informācijas nodaļa

1. Katra dalībvalsts izveido vai izraugās iestādi, kas ir kompetenta novērst, atklāt, izmeklēt teroristu nodarījumus un smagus noziegumus vai saukt pie atbildības par tiem, vai šādas iestādes filiāli, lai tā darbotos kā tās “pasažieru informācijas nodaļa” (“PIN”).

2. PIN ir atbildīga par:

- a) PDR datu vākšanu no gaisa pārvadātājiem, minēto datu glabāšanu un apstrādi un minēto datu vai to apstrādes rezultātu nosūtīšanu 7. pantā minētajām kompetentajām iestādēm;

b) PDR datu un to apstrādes rezultātu apmaiņu ar citu dalībvalstu PIN un ar Eiropolu saskaņā ar 9. un 10. pantu.

[..]”.

38 6. pantā ir noteikts:

“1. Kā paredzēts 8. pantā, gaisa pārvadātāju nosūtītos PDR datus vāc attiecīgās dalībvalsts PIN. Ja gaisa pārvadātāju nosūtītie PDR dati ietver datus, kas nav uzskaitīti I pielikumā, PIN šādus datus pēc saņemšanas tūlīt un neatgriezeniski dzēš.

2. PIN apstrādā PDR datus tikai šādiem mērķiem:

a) veikt pasažieru novērtējumu pirms viņu paredzētās ielidošanas dalībvalstī vai izlidošanas no tās, lai identificētu personas, kuras 7. pantā minētajām kompetentajām iestādēm un attiecīgā gadījumā saskaņā ar 10. pantu Eiropolam ir jāpārbauda sīkāk, ņemot vērā faktu, ka šādas personas var būt iesaistītas teroristu nodarījumā vai smagā noziegumā;

b) katrā gadījumā atsevišķi reaģēt uz pienācīgi motivētu kompetento iestāžu lūgumu, kas ir pietiekami pamatots, sniegt un apstrādāt PDR datus konkrētos gadījumos, lai novērstu, atklātu, izmeklētu teroristu nodarījumus vai smagus noziegumus un sauktu pie atbildības par tiem, un sniegt kompetentajai iestādei vai attiecīgā gadījumā Eiropolam šādas apstrādes rezultātus; un

c) analizēt PDR datus nolūkā atjaunināt vai izstrādāt jaunus kritērijus, kas izmantojami novērtējumos, ko veic saskaņā ar 3. punkta b) apakšpunktu, lai identificētu ikvienu personu, kas var būt iesaistīta teroristu nodarījumā vai smagā noziegumā.

[..]”.

39 12. pantā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka PDR datus, ko PIN sniedz gaisa pārvadātāji, uzglabā PIN datubāzē piecus gadus pēc to nosūtīšanas tās dalībvalsts PIN, kuras teritorijā lidojumam ir nolaišanās vai izlidošana.

2. Beidzoties sešu mēnešu termiņam pēc 1. punktā minēto PDR datu nosūtīšanas, visus PDR datus depersonalizē, maskējot šādus datu elementus, ar kuru palīdzību varētu tieši identificēt pasažieri, uz kuru attiecas PDR dati:

a) vārds(-i), uzvārds(-i), tostarp citu PDR iekļauto pasažieru vārdus, uzvārdus un PDR iekļauto kopā ceļojošo ceļotāju skaitu;

b) adrese un kontaktinformācija;

- c) visu veidu maksājumu informācija, tostarp rēķina nosūtīšanas adrese, ciktāl tajā ir iekļauta jebkāda informācija, kuru varētu izmantot, lai tieši identificētu pasažieri, uz kuru attiecas PDR, vai jebkuru citu personu;
- d) bieži lidojošas personas (*Frequent Flyer*) informācija;
- e) vispārējas piezīmes, ciktāl tās satur jebkādu informāciju, kas varētu kalpot, lai tieši identificētu pasažieri, uz kuru attiecas PDR; un
- f) visi savāktie IPI dati.

3. Beidzoties 2. punktā minētajam sešu mēnešu termiņam, pilnu PDR datu izpaušana ir atļauta tikai tad, ja:

a) ir pamats uzskatīt, ka tas ir nepieciešams 6. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētajos nolūkos; un

b) to ir apstiprinājusi:

i) tiesu iestāde; vai

ii) cita valsts iestāde, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir kompetenta pārbaudīt, vai ir izpildīti datu izpaušanas nosacījumi; šādā gadījumā informē PIN datu aizsardzības inspektoru, kurš veic *ex-post* pārskatīšanu.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka pēc 1. punktā minētā termiņa beigām PDR datus neatgriezeniski dzēš. Šis pienākums neskar gadījumus, kad konkrēti PDR dati ir nosūtīti kompetentai iestādei un tiek izmantoti saistībā ar konkrētām lietām, lai novērstu, atklātu, izmeklētu teroristu nodarījumus vai smagus noziegumus vai sauktu pie atbildības par tiem, un šajā gadījumā to, kā kompetentā iestāde glabā šādus datus, reglamentē valstu tiesību akti.

5. Šīs direktīvas 6. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētās apstrādes rezultātu PIN glabā vienīgi tik ilgi, cik nepieciešams, lai informētu kompetentās iestādes un – saskaņā ar 9. panta 1. punktu – informētu citu dalībvalstu PIN par pozitīvu atbildi. Ja automātiskas apstrādes rezultāts pēc tā individuālas pārbaudīšanas ar neautomātiskiem līdzekļiem, kā minēts 6. panta 5. punktā, ir izrādījies negatīvs, to tomēr var glabāt tik ilgi, kamēr saskaņā ar šā panta 4. punktu nav dzēsti tam pamatā esošie dati, nolūkā nepieļaut turpmākas “neapstiprinājušās” pozitīvas atbildes.”

40 PDR direktīvas I pielikumā ar nosaukumu “Pasažieru reģistra dati, ciktāl tos vāc gaisa pārvadātāji” ir minēts:

“[..]

12. Vispārīgas piezīmes (tostarp visa pieejamā informācija par nepilngadīgajiem, kuri jaunāki par 18 gadiem un kuri ceļo bez pavadoņa, piemēram, nepilngadīgā vārds, uzvārds un dzimums, vecums, valoda(-as), kādā(-

ās) viņš runā, personas, kas nepilngadīgo pavada pie izlidošanas, vārds un kontaktinformācija, kā arī radniecība ar nepilngadīgo, personas, kas nepilngadīgo sagaida pie atlidošanas, vārds un kontaktinformācija, kā arī radniecība ar nepilngadīgo, darbinieks, kas pavada pie izlidošanas un ielidošanas)

[..]

18. Visi savākie iepriekšējās pasažieru informācijas (IPI) dati (tostarp identitātes dokumenta veids, numurs, izdevējvalsts un derīguma termiņš, valstspiederība, uzvārds, vārds, dzimums, dzimšanas datums, aviokompānija, lidojuma numurs, izlidošanas datums, ierašanās datums, izlidošanas lidosta, ierašanās lidosta, izlidošanas laiks un ierašanās laiks)

[..]”

IPI direktīva

41 1. pantā noteikts:

“Šīs direktīvas mērķis ir uzlabot robežkontroli un apkarot nelegālo imigrāciju, pārvadātājiem savlaicīgi nosūtot datus par pasažieriem kompetentajām valstu iestādēm.”

Beļģijas tiesības

42 **PDR likuma** atbilstošās normas (redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 2018. gada 30. jūlija likumu un 2019. gada 2. maija likumu) ir šādas:

“2. NODAĻA Darbības joma

3. pants. 1. punkts. Šajā likumā ir noteikti pārvadātāju un tūrisma operatoru pienākumi saistībā ar tādu pasažieru datu nosūtīšanu, kas ierodas vai izceļo no valsts teritorijas, vai to šķērso.

2. punkts. Karalis ar Ministru padomes apstiprinātu dekrētu katrai transporta nozarei un tūrisma operatoriem nosaka nosūtāmos pasažieru datus un to nosūtīšanas kārtību pēc personas datu apstrādes uzraudzības kompetentās iestādes atzinuma. [..]

3. NODAĻA Definīcijas

4. pants. Šī likuma un tā izpildes rīkojumu piemērošanas nolūkā piemēro šādas definīcijas:

[..]

9) “PDR”: ikviena pasažiera ceļošanas datu reģistrs, kurā ir iekļauta 9. pantā paredzētā informācija, kas vajadzīga, lai pārvadātāji un tūrisma operatori, kas veic

rezervācijas, varētu veikt katras personas personīgi vai tās vārdā pieteikta ceļojuma rezervācijas apstrādi un kontroli, kura ir iekļauta vai nu rezervācijas sistēmās, izlidošanas kontroles sistēmās (ko izmanto pasažieru kontrolei, lai reģistrētu pasažierus lidojumiem), vai līdzvērtīgās sistēmās, kas nodrošina tādas pašas funkcijas;

10) “pasažieris”: jebkura persona, tostarp personas, kas ir transfēra vai tranzīta pasažieri, bet izņemot apkalpes locekļus, ko pārvadā vai pārvadās gaisa pārvadātājs ar pēdējā piekrišanu, kas izpaužas kā minētās personas reģistrēšana pasažieru sarakstā;

[..]

5. NODAĻA Datu apstrādes mērķi

8. pants. 1. punkts. 1. pasažieru datus apstrādā šādos nolūkos:

1) meklēšana un kriminālvajāšana, ieskaitot brīvības atņemšanas sodu vai brīvību ierobežojošu pasākumu īstenošanu attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas ir paredzēti *Code d’Instruction criminelle* [Kriminālprocesa kodeksā];

2) meklēšana un kriminālvajāšana, ieskaitot ar brīvības atņemšanu saistīto sodu vai brīvību ierobežojošu pasākumu īstenošanu attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas paredzēti *Code pénal* [Kriminālkodeksā];

3) nopietnu valsts drošības apdraudējumu novēršana vardarbīgas radikalizācijas kontekstā, sekojot fenomeniem un grupējumiem saskaņā ar 1992. gada 5. augusta likuma 44/5. panta 1. punkta 2. un 3. apakšpunktu un 2. punktu par policijas funkcijām;

4) to darbību uzraudzība, kas minētas 1998. gada 30. novembra konstitutīvā likuma par izlūkošanas un drošības dienestiem 7. panta 1. un 3/1. apakšpunktā un 11. panta 1. punkta 1.—3. un 5. apakšpunktā ;

5) [dažādos likumos] minēto noziedzīgo nodarījumu izmeklēšana un kriminālvajāšana.

2. punkts. Saskaņā ar 11. nodaļā paredzētajiem nosacījumiem pasažieru dati tiek apstrādāti arī nolūkā uzlabot personu kontroles pie ārējām robežām un nelegālās imigrācijas apkarošanai.

6. NODAĻA – Pasažieru dati

9. pants. 1. punkts. Attiecībā uz rezervācijas datiem pasažieru dati ietver ne vairāk kā:

1) PDR ieraksta rādītāju;

2) rezervācijas un biļetes izsniegšanas datumu;

- 3) paredzētā ceļojuma datumus;
 - 4) uzvārdus, vārdus un dzimšanas datumus;
 - 5) adresi un kontaktinformāciju (tālruņa numurs, e-pasta adrese);
 - 6) visu veidu maksājumu informāciju, tostarp rēķina nosūtīšanas adresi;
 - 7) informāciju par visu konkrētā pasažiera ceļojuma maršrutu;
 - 8) informāciju par “reģistrētajiem pasažieriem”, proti, pastāvīgajiem ceļotājiem;
 - 9) ceļojumu aģentūru vai ceļojumu aģentu;
 - 10) pasažiera statusu ceļojuma laikā, tostarp apstiprinājumus, reģistrēta pasažiera statusu, neierašanos vai ierašanos bez iepriekšējas rezervācijas;
 - 11) PDR datus par atdalītajām rezervācijām;
 - 12) vispārīgas piezīmes, tostarp visu pieejamo informāciju par nepilngadīgajiem, kuri jaunāki par 18 gadiem un kuri ceļo bez pavadona, piemēram, nepilngadīgā vārdu, uzvārdu un dzimumu, vecumu, valoda(-as), kādā(-ās) viņš runā, personas, kas nepilngadīgo pavada pie izlidošanas, vārdu un kontaktinformāciju, kā arī radniecību ar nepilngadīgo, personas, kas nepilngadīgo sagaida pie atlidošanas, vāru un kontaktinformāciju, kā arī radniecību ar nepilngadīgo, darbinieku, kas pavada pie izlidošanas un ielidošanas;
 - 13) datus par biļetes izdošanu, tostarp biļetes numuru, biļetes izdošanas datumu un vienvirziena biļetes, automātiskos biļetes tarifa laukus;
 - 14) sēdvietas numuru un citu informāciju par sēdvietu;
 - 15) informāciju par koplietošanas kodiem;
 - 16) visu informāciju par bagāžu;
 - 17) citu tā paša PDR ceļotāju skaitu un vārdus, uzvārdus;
 - 18) visus savāktos iepriekšējos datus par pasažieriem (IPI datus), kas ir uzskaitīti 2. punktā;
 - 19) visas vēsturiskās izmaiņas PDR datus, kas uzskaitīti 1.–18. apakšpunktā;
2. punkts. Attiecībā uz reģistrācijas un iekāpšanas datiem 1. punkta 18. apakšpunktā minētie iepriekšējie dati ir:
- 1) ceļošanas dokumenta veids;
 - 2) dokumenta numurs;

- 3) valstspiederība;
- 4) dokumenta izdevējvalsts;
- 5) dokumenta derīguma termiņš;
- 6) uzvārds, vārds, dzimums, dzimšanas datums;
- 7) pārvadātājs/ tūrisma operators;
- 8) transporta numurs;
- 9) izceļošanas datums, ierašanās datums;
- 10) izceļošanas vieta, ierašanās vieta;
- 11) izceļošanas laiks, ierašanās laiks;
- 12) transportlīdzeklī pārvadājamo pasažieru kopskaits,
- 13) sēdvietas numurs;
- 14) PDR ieraksta rādītājs;
- 15) bagāžas skaits, svars un identifikācija;
- 16) robežpārejas punkts, caur kuru ieceļo dalībvalsts teritorijā,

[..]

7. NODAĻA Pasažieru informācijas nodaļa

12. pants. *Service Public Fédéral Intérieur* [Federālajā Valsts iekšlietu dienestā] tiek dibināta pasažieru informācijas nodaļa [PIN].

13. pants. 1. punkts. PIN ir atbildīga par:

- 1) pārvadātāju un tūrisma operatoru nosūtīto datu vākšanu, glabāšanu un apstrādi, kā arī pasažieru datubāzes pārvaldību;
- 2) PDR datu un to apstrādes rezultātu apmaiņu ar citu dalībvalstu PIN, ar Eiropolu un ar trešajām valstīm saskaņā ar 12. nodaļu.

2. punkts. Neskarot citus tiesību aktus, PIN nevar izmantot saskaņā ar 9. nodaļu saglabātos datus citiem mērķiem kā vien tiem, kas minēti 8. pantā.

14. pants. 1. punkts. PIN sastāv no:

- 1) amatpersonas, kas atbildīga par:

- a) PIN organizāciju un darbību;
- b) to, kā pārvadātāji un tūrisma operatori ievēro 4. nodaļā paredzētos pienākumus;
- c) pasažieru datubāzespārvaldību un izmantošanu;
- d) pasažieru datu apstrādi;
- e) to, kā tiek ievērota 10. nodaļā paredzētās datu apstrādes tiesiskums un likumība;

[..].

2) norīkotiem darbiniekiem, kas nākuši no šādiem [..] dienestiem:

- a) Policijas dienestiem [..];
- b) Valsts drošības dienestiem [..];
- c) Vispārējā Izlūkošanas un drošības dienesta [..];
- d) Muitas un Akcīzes [..] administrācijas [..];

[..].

8. NODAĻA Pasažieru datubāze

15. pants. 1. punkts. Tiek izveidota pasažieru datubāze, ko pārvalda Federālais Valsts iekšlietu dienests un kurā tiek reģistrēti pasažieru dati.

[..].

4. punkts. Uz saskaņā ar šo likumu veikto pasažieru datu apstrādi attiecas Likums par datu aizsardzību. Personas datu apstrādes uzraudzības kompetentā iestāde īsteno savas pilnvaras, kas paredzētas Likumā par privātās dzīves aizsardzību. [..]

[..]

9. NODAĻA Glabāšanas termiņi

18. pants. Pasažieru dati tiek saglabāti pasažieru datubāzē uz laiku, kas nav ilgāks par pieciem gadiem no to reģistrācijas. Šī termiņa beigās tie tiek iznīcināti.

[..]

10. NODAĻA Datu apstrāde

I sadaļa — pasažieru datu apstrāde, veicot iepriekšēju pasažieru novērtējumu

24. pants. 1. punkts. Pasažieru dati tiek apstrādāti, lai veiktu iepriekšēju novērtējumu pirms to ierašanās, izceļošanas vai tranzīta, kas paredzēts valsts teritorijā, lai noteiktu, kurām personām ir jāveic padziļināta pārbaude.

[iepriekšēja novērtējuma metodes]

25. pants. [..]

2. punkts. Pasažieru novērtējums pirms to ierašanās, tranzīta vai izceļošanas saskaņā ar iepriekš noteiktajiem kritērijiem tiek veikts nediskriminējošā veidā. Šie kritēriji nedrīkst būt ar mērķi identificēt personu, un tiem jābūt mērķtiecīgiem, samērīgiem un konkrētiem.

3. punkts. Šie kritēriji nevar tikt balstīti uz datiem, kas atklāj personas rasi vai etnisko izcelsmi, personas reliģisko vai filozofisko pārliecību, politiskos uzskatus, piederību arodbiedrībai, veselības stāvokli, dzimumdzīvi vai seksuālo orientāciju.

[..]

2. nodaļa. – Datu apstrāde *ad hoc* meklēšanas ietvaros

27. pants. Pasažieru dati tiek izmantoti, lai veiktu *ad hoc* meklēšanu 8. panta 1. punkta 1., 2., 4. un 5. apakšpunkta izpratnē, kā arī saskaņā ar Kriminālprocesa kodeksa 46. *septies* pantā vai 1998. gada 30. novembra konstitutīvā likuma par Izlūkdiensiem un drošības dienestiem 16/3. pantā vai 1977. gada 18. jūlija *Loi générale sur les douanes et accises* [Vispārējā likuma par muitu un akcīzi] 281. panta 4. punktā paredzētajiem nosacījumiem.

11. NODAĻA Pasažieru datu apstrāde, lai uzlabotu robežkontroli un cīņu pret nelegālo imigrāciju

28. pants. 1. punkts. Šo nodaļu piemēro attiecībā uz pasažieru datu apstrādi, ko veic policijas dienesti, kuri ir atbildīgi par robežkontroli, un *Office des étrangers* [Ārvalstnieku birojs], lai uzlabotu personu pārbaudes pie ārējām robežām un apkarotu nelegālo imigrāciju.

[..]

29. pants. 1. punkts. [..]

2. punkts. Tiek pārsūtīti tikai [IPI] dati attiecībā uz šādām pasažieru kategorijām:

1) pasažieri, kuri vēlas ieceļot vai kas ir ieceļojuši teritorijā, šķērsojot Beļģijas ārējās robežas;

2) pasažieri, kuri vēlas izceļot vai kas ir izceļojuši no teritorijas, šķērsojot Beļģijas ārējās robežas;

3) pasažieri, kuri ir iecerējuši šķērsot starptautisku tranzīta zonu, kas atrodas Beļģijā, atrodas tajā vai arī ir to šķērsojuši.

3. punkts. Pasažieru dati, kas minēti 2. punktā, tūlīt pēc to reģistrācijas pasažieru datu bāzē tiek nodoti 14. panta 1. punkta 2. apakšpunkta a) daļā minētajiem policijas dienestiem. Tie saglabā šos datus pagaidu datnē un iznīcina divdesmit četru stundu laikā pēc to nosūtīšanas.

4. punkts. [...] 2. punktā minēto pasažieru datus tūlīt pēc to reģistrācijas pasažieru datubāzē nosūta Ārvalstnieku birojam. Tas saglabā šos datus pagaidu datnē un iznīcina divdesmit četru stundu laikā pēc to nosūtīšanas.

[..].

31. pants. 24 stundu laikā pēc pārvadājuma beigām, kas minēts 4. panta 3.—6. punktā, pārvadātāji un tūrisma operatori iznīcina visus 9. panta 1. punkta 18. apakšpunktā minētos pasažieru datus.

[..]

15. NODAĻA Noteikumi par grozījumiem

I daļa. Kriminālprocesa kodeksa grozījumi.

50. pants. Kriminālprocesa kodeksā tiek iekļauts 46.*septies* pants, kas ir formulēts šādi:

“46. *septies* pants. Veicot 2016. gada 25. decembra Likuma par pasažieru datu apstrādi 8. panta 1. punkta 1., 2. un 5. apakšpunktā paredzēto noziegumu un noziedzīgo nodarījumu meklēšanu, Karaliskais prokurors ar rakstisku un pamatotu lēmumu var prasīt tiesu policijas amatpersonai pieprasīt PIN paziņot pasažieru datus saskaņā ar 2016. gada 25. decembra Likuma par pasažieru datu apstrādi 27. pantu.

[..]

2. nodaļa. 1998. gada 30. novembra konstitutīvā likuma par izlūkošanas un drošības dienestiem grozījums

51. pants. 1998. gada 30. novembra konstitutīvā likuma par izlūkošanas un drošības dienestiem III nodaļas I iedaļas 2. apakšiedaļā tiek iekļauts 16/3. pants, kurš ir formulēts šādi:

“16/3. pants. 1. punkts. Izlūkošanas un drošības dienesti savu pienākumu izpildes interesēs var, pienācīgi to pamatojot, lemt piekļūt 2016. gada 25. decembra Likuma par pasažieru datu apstrādi 27. pantā paredzētajiem pasažieru datiem [...]”.

III. *Cour constitutionnelle* [Konstitucionālās tiesas] vērtējums

- 43 *Cour constitutionnelle* vispirms precizē, ka lieta tiek skatīta, ņemot vērā 2016. gada 25. decembra likuma grozījumus, kas izdarīti ar 2018. gada 15. un 30. jūlija likumiem un 2019. gada 2. maija likumu.
- 44 *Cour constitutionnelle* turklāt samazina prasības atcelt tiesību aktu apjomu, nosakot, ka pirmais pamats ir vērsts tikai pret likuma 3. panta 2. punktu, 4. panta 9. un 10. punktu, 7.–9. pantu, 12.–16. pantu, 18. pantu, 24.–27. pantu, 50. un 51. pantu un ka otrais pamats ir vērsts pret likuma 3. panta 1. punktu, 8. panta 2. punktu un pret 28.–31. pantu.

1. Par pirmā pamata pieņemamību: vai Vispārīgās datu aizsardzības regulas 23. pants ir piemērojams PDR likumam?

- 45 Iesniedzējtiesa atgādina, ka Vispārīgās datu aizsardzības regulas piešķirtā aizsardzība ir balstīta uz LESD 16. panta 2. punktu un ka principā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, atklātu un izmeklētu kriminālpārkāpumus, veiktu izmeklēšanu un izpildītu kriminālsodus, neattiecas Vispārīgā datu aizsardzības regula, bet gan Direktīva 2016/680. Šajā direktīvā ir paredzēti īpaši noteikumi par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, atklātu un izmeklētu kriminālpārkāpumus, veiktu izmeklēšanu un izpildītu kriminālsodus, tostarp aizsardzībai pret draudiem sabiedriskajai drošībai un šādu draudu novēršanai, ievērojot šo darbību īpašo raksturu.
- 46 PDR likums organizē PDR datu vākšanu un nodošanu, pasažieru datubāzes izveidi, ko pārvalda PIN, šīs datubāzes apstrādes nolūkus un piekļuvi tai. Ar to būtībā tiek transponēta PDR direktīva, bet tā saturs pārsniedz šīs direktīvas transponēšanu.
- 47 Atsaucoties uz 2017. gada 26. jūlija atzinumu 1/15 (ES un Kanādas PDR nolīgums) (EU:C:2017:592), iesniedzējtiesa konstatē, ka uz noteikumiem par “PDR” datu vākšanu, nosūtīšanu un apstrādi var attiekties gan datu aizsardzība (LESD 16. pants), gan uz policijas sadarbība (LESD 87. pants).

Tā arī norāda, ka PDR direktīvas preambulas 5. apsvērumā ir norādīts, ka šīs direktīvas mērķi “*inter alia ir garantēt drošību, aizsargāt personu dzīvību un drošību un izveidot tiesisko regulējumu, ar ko aizsargāt PDR datus attiecībā uz to apstrādi kompetentās iestādēs*”. Šīs pašas direktīvas preambulas 38. apsvērumā tomēr ir norādīts, ka direktīvas mērķi ir veikt “*PDR datu nosūtīšanu no gaisa pārvadātāju puses un minēto datu apstrādi, lai novērstu, atklātu, izmeklētu teroristu nodarījumus un smagus noziegumus un sauktu pie atbildības par tiem*”, kas šiem mērķiem varētu piešķirt prioritāru raksturu attiecībā pret datu aizsardzību.

Turklāt tā konstatē, ka valsts tiesības neizslēdz visu PDR likumu no Vispārīgās datu aizsardzības regulas 23. panta piemērošanas jomas.

- 48 *Cour constitutionnelle* tādējādi secina, ka, lai noteiktu, vai Vispārīgās datu aizsardzības regulas 23. pantā paredzētās prasības ir piemērojamas PDR likumam, ar kuru tostarp tiek transponēta PDR direktīva, ir jāuzdod Tiesai pirmais prejudiciālais jautājums.

2. *Par pirmā pamata būtību*

Pēc tam *Cour constitutionnelle* pēc būtības izskata pamata septiņas daļas, kas minētas šī kopsavilkuma 8. punktā. Tā uzskata, ka pirmie divi iebildumi, kas vērsti pret “izpildes noteikumiem” un pret “personu apliecinošu dokumentu” un “ceļošanas dokumentu” jēdzieniem, nav pamatoti. Tā turpina izskatīt piecus citus iebildumus un šaubās par to, kā interpretēt atsevišķus PDR direktīvas noteikumus un to spēkā esamību, ņemot vērā Hartu.

Par apskatāmajiem datiem (PDR likuma 4. panta 9. punkts un 9. pants)

- 49 Prasītāja uzskata, ka ļoti plašā piemērošanas joma attiecībā uz PDR likuma 4. panta 9. punktā un 9. pantā minētajiem pasažieru datiem ir acīmredzami nesamērīga, ņemot vērā izvirzīto mērķi. Tās ieskatā minētie dati varētu atklāt sensitīvu informāciju, piemēram, piederību arodbiedrībai, personisko piederību un personiskās vai profesionālās attiecības.
- 50 Iesniedzējtiesa atgādina, ka valsts iestāžu iejaukšanās tiesību uz privātās dzīves neaizskaramību īstenošanā ir jābalsta ne tikai uz tiesību normu, kas ir pietiekami precīza, bet arī uz impratīvām sociālām prasībām demokrātiskā sabiedrībā, un tai ir jābūt samērīgai ar sasniedzamo leģitīmo mērķi. Likumdevējam šajā jautājumā ir rīcības brīvība, kas tomēr nav neierobežota: lai norma būtu saderīga ar tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību, likumdevējam ir jāpanāk taisnīgs līdzsvars starp visām attiecīgajām tiesībām un interesēm.

Savā 2017. gada 26. jūlija atzinumā 1/15 (ES un Kanādas PDR nolīgums) (EU:C:2017:592) Tiesa atgādināja, ka iejaukšanās tiesībās uz personas datu aizsardzību ir jāsteno “stingri nepieciešamā” ietvaros (skat. 140. un 141. punktu).

- 51 *Cour constitutionnelle* norāda, ka PDR likuma mērķis ir nodrošināt sabiedrības drošību, paredzot pasažieru datu nosūtīšanu un to izmantošanu cīņā pret teroristu nodarījumiem un smagiem starptautiskiem noziegumiem. Šie mērķi ir vispārējo interešu mērķi, kas var attaisnot iejaukšanos tiesībās uz privātās dzīves neaizskaramību un tiesībās uz personas datu aizsardzību (spriedums, 2014. gada 8. aprīlis, *Digital Rights Ireland* u.c., C-293/12 un C-594/12, EU:C:2014:238, 42. punkts). Turklāt Tiesa ir apstiprinājusi, ka šie vispārējo interešu mērķi var attaisnot pasažieru datu reģistra datu nosūtīšanu un apstrādi (atzinums 1/15 (ES un Kanādas PDR nolīgums), 2017. gada 26. jūlijs, EU:C:2017:592, 148. un 149. punkts).

- 52 Iesniedzējtiesa tālāk pārbauda, vai šie iejaukšanās gadījumi ir īstenoti pietiekami precīzi, samērīgi un “stingri nepieciešamā” ietvaros, ņemot vērā PDR datu apjomu.

Pasažieru datu apkopošanai, uz kuriem attiecas PDR likums, ir piesaistītas garantijas attiecībā uz šo datu saturu. Šos datus izsmeljoši nosaka PDR likuma 9. pants. Runa ir par informāciju, kas ir tieši saistīta ar braucienu, kurš ietilpst PDR likuma piemērošanas jomā, un kura principā jau ir pārvadātāju un tūrisma operatoru rīcībā. Turklāt šie dati atbilst Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) pamatnostādņu I pielikumam. Tādējādi tiem ir nozīme saistībā ar PDR likuma mērķiem.

Turklāt PDR likuma 10. un 11. pantā, kas nav apstrīdēti, paredzēts, ka pasažieru dati nevar attiekties uz personas rasi vai etnisko izcelsmi, personas reliģisko vai filozofisko pārliecību, politiskajiem uzskatiem, piederību arodbiedrībai vai datiem saistībā ar tās veselības stāvokli, dzimumdzīvi vai seksuālo orientāciju. Ja pārvadātāju un tūrisma operatoru nosūtītie pasažieru dati ietver datus, kas nav minēti 9. pantā, vai datus, kas minēti 10. pantā, PIN galīgi dzēš šos papildu datus, tiklīdz tie saņemti. Šajās tiesību normās tiek garantēts, ka sensitīvus datus principā nedrīkst savākt vai glabāt kā “pasažieru datus”.

- 53 Savā iepriekš minētajā 2017. gada 26. jūlija atzinumā 1/15 Tiesa attiecībā uz sensitīviem datiem arī uzskatīja, ka *“Hartas 7., 8. un 21. pants, kā arī 52. panta 1. punkts nepieļauj nedz sensitīvu datu pārsūtīšanu uz Kanādu, nedz Savienības ar šo trešo valsti nolīgto kārtību par nosacījumiem attiecībā uz šo datu izmantošanu un uzglabāšanu šīs trešās valsts iestādēs”* (167. punkts).

Šis apsvērums ir attiecināms uz šo lietu. Lai gan pastāv ar PDR likumā minētajiem pasažieru datiem saistītas garantijas, tomēr ir jānoskaidro, vai šīs garantijas ir pietiekamas, ņemot vērā attiecīgo datu tvērumu. PDR likuma 9. panta 1. punktā, kurā ir pārņemti PDR direktīvas I pielikumā minētie dati, ir ietverti tik tiešām ļoti plaši dati, papildus reģistrācijas un iekāpšanas datiem, konkrētāk: pasažiera pilnais maršruts, ceļojumu aģentūra, sēdvietas numurs, visa informācija par bagāžu, informācija par maksājumu veidiem, tostarp rēķinu adrese, vispārīgās piezīmes, “tostarp visa pieejamā informācija par nepilngadīgajiem, kas ceļo bez pavadona un kuriem ir mazāk kā 18 gadi”.

Iepriekš minētajā 2017. gada 26. jūlija atzinumā 1/15 Tiesa turklāt norādīja, ka *“lai arī daži PDR dati, aplūkoti izolēti, nešķiet esam tādi, kas varētu atklāt būtisku informāciju par attiecīgo personu privāto dzīvi, tas nemaina faktu, ka, aplūkoti kopā, šie dati var atklāt tostarp pilnīgu ceļojuma maršrutu, ceļošanas paradumus, esošās attiecības starp divām vai vairākām personām, kā arī informāciju par aviopasažieru finansiālo stāvokli, viņu ēšanas paradumiem vai veselības stāvokli, un tie pat varētu sniegt par šiem pasažieriem sensitīvu informāciju, kas ir definēta paredzētā nolīguma 2. panta e) punktā”* (128. punkts).

2016. gada 19. augusta atzinumā par pasažieru datu apstrādes ietekmi uz datu aizsardzību (turpmāk tekstā — “2016. gada 19. augusta atzinums”) Eiropas Padomes Konvencijas Nr. 108 par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu automatizētu apstrādi Konsultatīvā komiteja (turpmāk tekstā — “Konvencijas Nr. 108 Konsultatīvā komiteja”) arī norādīja, ka “*PDR dati ietver informāciju, kura ir paredzēta, lai atvieglotu pasažiera ceļošanu, un var ietvert noteiktu skaitu sensitīvu datu (dati, kas var kalpot, lai norādītu uz rasu izcelsmi, politiskajiem uzskatiem, reliģisko un citu pārliecību, veselības stāvokli vai personas seksuālo orientāciju), ne tikai ar noteiktiem “kodētiem” datiem, bet arī atvērtā laukā, kurā ir ietverti vispārīgi apsvērumi (piemēram, diētiskie un medicīniskie pieprasījumi, vai tas, ka politiskā vai reliģiskā apvienība ir savu locekļu ceļošanai varējusi izmantot biļetes par samazinātu cenu), kas varētu izraisīt tiešu diskrimināciju*” (Eiropas Padome, 2016. gada 19. augusta atzinums, T-PD (2016) 18rev, 7. lpp.).

Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra ir arī atzīmējusi, ka PDR dati “*sadaļā “vispārīgi apsvērumi” var ietvert sensitīvus vai īpašus datus*” (Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras Atzinums 1/2011 par priekšlikumu direktīvai par pasažieru datu reģistra (PDR) datu izmantošanu teroristu nodarījumu un smagu noziegumu novēršanai un atklāšanai, kā arī izmeklēšanai un kriminālvajāšanai (COM(2011) 32, galīgā redakcija), 2011. gada 14. jūnijs, 8. lpp. skat. arī *ibid.*, 13. lpp.).

54 Ņemot vērā to ļoti plašo piemērošanas jomu, PDR likuma 9. pantā paredzētie dati, lai gan tie tieši neietver sensitīvus datus, tomēr varētu netieši atklāt sensitīvus apstākļus, kas ir saistīti ar personas datu aizsardzību un privātās dzīves neaizskaramību. *Cour constitutionnelle*, ņemot vērā Tiesas atzinumu 1/15, jautā, vai šie dati, kuros ietilpst PDR direktīvas I pielikumā minētie dati, nepārsniedz “stingri nepieciešamo”, lai sasniegtu šīs pašas direktīvas mērķus. Tādēļ tā nolemj uzdot Tiesai otro prejudiciālo jautājumu.

55 2017. gada 26. jūlija atzinumā 1/15 Tiesa turklāt sniedza šādus apsvērumus attiecībā uz prasību par skaidru un precīzu informācijas, kas minēta nolīguma projektā starp Kanādu un Eiropas Savienību par pasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu un apstrādi, definīciju:

“156. Šajā ziņā, lai arī paredzētā nolīguma pielikumā uzskaitītās 19 PDR datu rubrikas, kā norāda Komisija, atbilst Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) pamatnostādņu par PDR I pielikumam, būtu tomēr jāuzsver, kā ģenerālvokāts ir norādījis savu secinājumu 217. punktā, ka 5. rubrikā, kurā ir minēta “pieejamā informācija par bieži lidojošu personu un par piešķirtajām privilēģijām (t.i., brīvas biļetes, pārceļšana uz labāku klasi utt.)”, un 7. rubrikā, kurā ir aptverta “visa pieejamā kontaktinformācija (tostarp darījuma veicēja informācija)”, pārsūtāmie PDR dati nav definēti pietiekami skaidri un precīzi.

157. Proti, 5. rubrikas gadījumā saīsinājuma “utt.” izmantošana pietiekami nenosaka pārsūtāmo datu apjomu. Turklāt šīs rubrikas formulējums neļauj saprast, vai tā attiecas uz informāciju tikai par aviopasažieru statusu privilēģiju

programmās vai tā, gluži pretēji, attiecas uz visu informāciju par aviopasažieriem un šādās programmās veiktajiem darījumiem.

158. Tāpat 7. rubrikā, izmantojot formulējumu “visa pieejamā kontaktinformācija”, nav pietiekami noteikts pārsūtāmo datu apjoms. Piemēram, tajā nav precizēts ne paredzētās kontaktinformācijas veids, ne arī tas, vai šī kontaktinformācija, kā iespējams secināt no Komisijas rakstveida atbildes uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem, aptver arī trešās personas, kuras veikušas lidojuma rezervāciju aviopasažierim vai ar kuru starpniecību var sazināties ar aviopasažieri, vai arī kuras ir jāinformē nelaiemes gadījumā.

159. Savukārt 8. rubrikā ir minēta “visa pieejamā maksāšanas/rēķinu informācija (bet ne tāda cita informācija par darījumu, kas saistīta ar kredītkarti vai kontu, bet nav saistīta ar ceļojuma darījumu)”. Šī rubrika patiešām varētu šķist sevišķi plaša, jo tajā ir izmantots formulējums “visa pieejamā informācija”. Tomēr, kā izriet no Komisijas atbildes uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem, minētā rubrika ir jāuzskata par tādu, kas attiecas tikai uz informāciju par lidmašīnas biļetes maksāšanas un rēķina izrakstīšanas noteikumiem, izslēdzot jebkādu citu informāciju bez tiešas saiknes ar lidojumu. Tādējādi šo pašu sadaļu var uzskatīt par tādu, kas atbilst skaidrības un precizitātes prasībām.

160. Pielikuma 17. rubrikā ir minētas “Vispārējas piezīmes, tostarp cita papildu informācija (Other Supplementary Information – OSI), īpašu pakalpojumu informācija (Special Service Information – SSI) un īpašu pakalpojumu pieprasījuma (Special Service Request – SSR) informācija”. Saskaņā ar paskaidrojumiem, ko sniegusi tostarp Komisija, šo rubriku veido tā saucamā “brīva teksta” (free text) rubrika, kurā papildus citviet paredzētā nolīguma pielikumā uzskaitītajai informācijai ietver “visu papildinformāciju”. Tātad šādā rubrikā nav sniegta neviens norāde par pārsūtāmās informācijas veidu un apjomu, un tajā, šķiet, var tikt ietverta informācija, kurai nav nekāda sakara ar PDR datu pārsūtīšanas mērķiem. Turklāt, tā kā šajā rubrikā norādītā informācija tiek sniegta tikai kā piemērs, par ko liecina vārda “tostarp” lietojums, šajā rubrikā nav noteikti nekādi ierobežojumi attiecībā uz tādas informācijas veidu un apjomu, kas tajā var tikt sniegta. Šādos apstākļos nevar uzskatīt, ka 17. rubrika ir pietiekami skaidri un precīzi noteikta.

161. Visbeidzot, 18. rubrikā ir norādīti “jebkādi iepriekšējas pasažieru informācijas (Advance Passenger Information – API) dati, kas savākti rezervēšanas nolūkā”. Kā paskaidro Padome un Komisija, šī informācija attiecas uz Direktīvas 2004/82 3. panta 2. punktā minētajiem datiem, proti, izmantotā ceļošanas dokumenta veidu un numuru, pilsonību, pilnu vārdu un uzvārdu, dzimšanas datumu, robežpārejas punktu, caur kuru ieceļo dalībvalstu teritorijā, transportlīdzekļa kodu, transportlīdzekļa izlidošanas un ielidošanas laiku, transportlīdzeklī pārvadājamo pasažieru kopskaitu un sākotnējo iekāpšanas punktu. Šī rubrika, interpretēta tādējādi, ka tā ietver tikai nupat minētajā noteikumā skaidri norādītos datus, var tikt uzskatīta par atbilstošu skaidrības un precizitātes prasībām.

162. Paredzētā nolīguma 4. panta 3. punkta noteikumi, saskaņā ar kuriem Kanādai ir pienākums dzēst visus tai pārsūtītos PDR datus, ja attiecīgais datu elements nav minēts šī nolīguma pielikumā, neļauj novērst šī pielikuma 5., 7. un 17. rubrikā pieļauto neprecizitāti. Proti, tā kā šajā sarakstā pašā par sevi nav pietiekami skaidri un precīzi noteikti pārsūtāmie PDR dati, šie noteikumi nevar atrisināt neskaidrības par pārsūtāmajiem PDR datiem.

163. Šādos apstākļos, runājot par PDR datiem, kas ir pārsūtāmi uz Kanādu, paredzētā nolīguma pielikuma 5., 7. un 17. rubrika pietiekami skaidri un precīzi nenosaka apmēru, kādā notiek iejaukšanās Hartas 7. un 8. pantā garantētajās pamattiesībās”.

- 56 Tā kā daži no šiem apsvērumiem varētu būt piemērojami šajā gadījumā, attiecībā uz atsevišķu PDR direktīvas I pielikumā ietverto datu ilustrējošo un neizsmeļošo raksturu, kurus transponē ar PDR likuma 9. pantu, iesniedzējtiesa nolemj uzdot trešo prejudiciālo jautājumu.

Par jēdzienu “pasažieris” (PDR likuma 4. panta 10. punkts)

- 57 Prasītāja kritizē jēdziena “pasažieris” plašo raksturu, kas rada sistemātisku, nemērķtiecīgu visu pasažieru datu apstrādi.
- 58 Jēdziena “pasažieris” (PNR likuma 4. panta 10. punkts) piemērošanas sekas ir tādas, ka “pasažieru” PDR datu vākšana, nosūtīšana un ietver vispārīgas un nediferencētas prasības, kas ir piemērojamas visām personām, kuras pārvadā vai kuras tiks pārvadātas un kuras ir iekļautas pasažieru sarakstā. Tātad PDR likumā noteiktie pienākumi ir piemērojami neatkarīgi no tā, vai pastāv nopietni iemesli uzskatīt, ka attiecīgās personas ir izdarījušas vai grasās izdarīt pārkāpumu, vai ir atzītas par vainīgām pārkāpumā.
- 59 2016. gada 19. augusta atzinumā Konvencijas Nr. 108 Konsultatīvā komiteja šajā sakarā norādīja, ka “PDR datu apstrāde, kuras vienīgā priekšrocība ir ļaut identificēt personas, kuras izraisa interesi, ir vispārējs un neselektīvs visu pasažieru, tostarp to pasažieru, kuri netiek turēti aizdomās par jebkāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, filtrēšana, ko veic dažādas kompetentās iestādes, un tas attiecas uz datiem, ko privātas vienības ir sākotnēji ievākušas komerciālos nolūkos. Ņemot vērā tiesību uz privātās dzīves neaizskaramību un datu aizsardzības, kas izriet no PDR datu apstrādes, mērogu, ir skaidri jāpierāda, ka minētā apstrāde ir pasākums, kas nepieciešams demokrātiskā sabiedrībā ar leģitīmu mērķi; turklāt ir nepieciešams, lai tiktu ieviestas atbilstošas garantijas. Ir skaidri jāpierāda, ka PDR datu vākšana un vēlāka izmantošana ir nepieciešama” (2016. gada 19. augusta atzinums, T-PD (2016) 18rev, 5. lpp.).
- 60 Elektronisko komunikāciju jomā Tiesa ir lēmusi par valsts tiesisko regulējumu, kas paredzēja vispārēju un nediferencētu visu datu par datu plūsmu un atrašanās vietu saglabāšanu attiecībā uz visiem abonentiem un reģistrētajiem lietotājiem attiecībā uz visiem elektronisko sakaru līdzekļiem, kā arī elektronisko

komunikāciju pakalpojumu sniedzēju pienākumu saglabāt šos datus sistemātiski un turpināti bez jebkādiem izņēmumiem (spriedums, 2016. gada 21. decembris, *Tele2 Sverige un Watson u.c.*, C-203/15 un C-698/15, EU:C:2016:970).

Tā uzskatīja, ka, *“ja smago noziegumu apkarošanas, kas it īpaši vērsta pret organizēto noziedzību un terorismu, efektivitāte var lielā mērā būt atkarīga no moderno izmeklēšanas tehniku izmantošanas, šāds vispārējo interešu mērķis, lai cik būtisks tas nebūtu, pats par sevi nevar pamatot, ka valsts tiesiskais regulējums, kurā paredzēta visas informācijas par datu plūsmu un atrašanās vietas datu visaptveroša un nediferencēta saglabāšana, tiek uzskatīts par nepieciešamu minētās apkarošanas mērķiem”* (103. punkts).

Tiesa ir nospriedusi, pirmkārt, ka šāda tiesiskā regulējuma sekas ir tādas, ka informācijas par datu plūsmu un atrašanās vietu saglabāšana ir norma, lai gan ar Direktīvu 2002/58 izveidotā sistēma prasa, lai šī datu saglabāšana būtu izņēmums, un, otrkārt, ka *“tādā valsts tiesiskajā regulējumā [..], kurš vispārīgi attiecas uz visiem abonentiem un reģistrētajiem lietotājiem un attiecas uz visiem elektronisko sakaru līdzekļiem, kā arī visu informāciju par datu plūsmu – nav paredzēta nekāda diferencēšana, ierobežojumi vai izņēmumi atkarībā no sasniedzamā mērķa. Tas vispārēji attiecas uz visām personām, kuras izmanto elektronisko sakaru pakalpojumus, lai gan šīs personas pat netieši neatrodas situācijā, kurā var tikt piemērota kriminālvajāšana. Tas ir piemērojams pat attiecībā uz personām, par kurām nepastāv nekādas norādes, kas var ļaut uzskatīt, ka to rīcībai varētu būt kaut netieša vai attālināta saikne ar smagiem noziegumiem. Turklāt tajā nav paredzēts neviens izņēmums, kā rezultātā to piemēro pat personām, uz kuru sakariem saskaņā ar valsts tiesību normām attiecas dienesta noslēpums (pēc analogijas attiecībā uz Direktīvu 2006/24 skat. spriedumu *Digital Rights*, 57. un 58. punkts).*

106. Šāds tiesiskais regulējums neprasa nekādu saikni starp datiem, kurus ir paredzēts saglabāt, un draudiem sabiedrības drošībai. Tostarp tajā nav paredzēta vienīgi ierobežota saglabāšana, kas attiecas vai nu uz datiem saistībā ar kādu laikposmu un/vai ģeogrāfisku teritoriju un/vai personu loku, kuras var vienā vai otrā veidā būt iesaistītas smagā noziegumā, vai arī uz personām, kuru datu saglabāšana citu iemeslu dēļ varētu dot ieguldījumu noziegumu apkarošanā (pēc analogijas attiecībā uz Direktīvu 2006/24 skat. spriedumu *Digital Rights*, 59. punkts).

107. Tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais tātad pārsniedz to, kas ir absolūti nepieciešams un nevar tikt uzskatīts par pamatotu demokrātiskā sabiedrībā, kā arī to prasa Direktīvas 2002/58 15. panta 1. punkts, lasot to Hartas 7., 8. un 11. panta, kā arī 52. panta 1. punkta gaismā.

108. Savukārt Direktīvas 2002/58 15. panta 1. punkts, lasot to Hartas 7., 8. un 11. panta, kā arī 52. panta 1. punkta gaismā, nav pretrunā tam, ka dalībvalsts pieņem tiesisku regulējumu, ar ko preventīvi atļauts saglabāt iepriekš definētu informāciju par datu plūsmu un atrašanās vietas datus smagu noziegumu

apkarošanas nolūkā ar nosacījumu, ka datu saglabāšana attiecībā uz saglabājamo datu kategorijām, iepriekš identificētiem saziņas līdzekļiem, attiecīgajām personām, kā arī noteikto saglabāšanas ilgumu aptver tikai absolūti nepieciešamo.

109. Lai nodrošinātu atbilstību šī sprieduma iepriekšējā punktā minētajām prasībām, šajā valsts tiesiskajā regulējumā, pirmkārt, ir jāparedz skaidri un precīzi noteikumi, kas reglamentē šāda datu saglabāšanas pasākuma apjomu un piemērošanu un nosaka minimālās prasības, lai personām, kuru dati tikuši saglabāti, būtu pietiekamas garantijas, kas ļauj efektīvi aizsargāt to personas datus pret ļaunprātīgu izmantošanu. Tajā it īpaši ir jānorāda, kādos apstākļos un saskaņā ar kādiem nosacījumiem datu saglabāšanas pasākums var preventīvi tikt veikts, tādējādi nodrošinot, ka šāds pasākums tiek ierobežots ar absolūti nepieciešamo (pēc analogijas attiecībā uz Direktīvu 2006/24 skat. spriedumu *Digital Rights*, 54. punkts un tajā minētā judikatūra).

110. Otrkārt, attiecībā uz materiālajiem nosacījumiem, kuriem ir jāatbilst valsts tiesiskajam regulējumam, kas noziedzības apkarošanas ietvaros ļauj preventīvi saglabāt informāciju par datu plūsmu un atrašanās vietas datus, lai nodrošinātu, ka datu saglabāšana ir ierobežota ar absolūti nepieciešamo, ir jānorāda, ka, lai gan šie nosacījumi var atšķirties atkarībā no veiktajiem pasākumiem smagu noziegumu novēršanas, izmeklēšanas, atklāšanas un kriminālvajāšanas nolūkā, datu saglabāšanai ir vienmēr jāatbilst objektīviem kritērijiem, ar kuriem konstatē saikni starp saglabājamajiem datiem un sasniedzamo mērķi. It īpaši šādiem nosacījumiem praktiski ir jābūt tādiem, kas faktiski ierobežo pasākuma apmēru un secīgi arī attiecīgo personu loku.

111. Attiecībā uz šāda pasākuma ierobežošanu attiecībā uz potenciāli iesaistītu personu loku un situācijām valsts tiesiskajam regulējumam ir jābūt balstītam uz objektīviem apstākļiem, kas ļauj definēt personu loku, kuru datiem var būt kaut vai netieša saikne ar smagiem noziegumiem, vienā vai otrā veidā dodot ieguldījumu smagu noziegumu apkarošanā vai būtiska riska sabiedrības drošības novēršanā. Šādu ierobežošanu var nodrošināt, piemērojot ģeogrāfisku kritēriju, kad kompetentās valsts iestādes, pamatojoties uz objektīviem elementiem, uzskata, ka vienā vai vairākās ģeogrāfiskajās zonās pastāv augsts risks saistībā ar sagatavošanos šādiem noziegumiem vai to izdarīšanu.

112. Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo jautājumu lietā C-203/15 ir jāatbild, ka Direktīvas 2002/58 15. panta 1. punkts, lasot to Hartas 7., 8. un 11. panta, kā arī 52. panta 1. punkta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam pretrunā ir tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā noziedzības apkarošanas nolūkā ir paredzēta visaptveroša un nediferencēta visas informācijas par datu plūsmu un atrašanās vietas datu saglabāšana attiecībā uz visiem abonentiem un reģistrētiem lietotājiem un attiecībā uz visiem elektronisko sakaru līdzekļiem”.

Uz otro prejudiciālo jautājumu lietā C-203/15 un uz pirmo prejudiciālo jautājumu lietā C-698/15 Tiesa ir atbildējusi, ka Direktīvas 2002/58 15. panta 1. punkts, to

aplūkojot Hartas 7.,8. un 11. panta, kā arī 52. panta 1. punkta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, “ka tam pretrunā ir tāds valsts tiesiskais regulējums, ar ko reglamentē informācijas par datu plūsmu un atrašanās vietas datu aizsardzību un drošību, it īpaši kompetento valsts iestāžu piekļuvi saglabātajiem datiem, saistībā ar noziedzības apkarošanu neierobežojot šo piekļuvi vienīgi ar smagās noziedzības apkarošanas mērķiem, nepakļaujot šo piekļuvi iepriekšējai tiesas vai neatkarīgas valsts iestādes kontrolei un neprasot, lai konkrētie dati netiktu izpausti ārpus Savienības teritorijas” (125. punkts).

- 61 Savukārt Eiropas Cilvēktiesību tiesa savā 2018. gada 19. jūnija spriedumā lietā *Centrum for Rättvisa* pret Zviedriju ir nospriedusi, ka Zviedrijas tiesību akti par elektronisko sakaru masveida pārtveršanu ir atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. pantam. Tā it īpaši norādīja, ka:

“Tiesa ir skaidri atzinusi, ka valsts iestādēm ir plaša rīcības brīvība izvēlēties valsts drošības aizsardzības līdzekļus [...]. Lietās *Weber un Saravia un Liberty u.c.* Tiesa ir atzinusi, ka masveida pārtveršanas sistēmas pašas par sevi nepārsniedz šo rīcības brīvību. Ņemot vērā Tiesas pamatojumu šajos lēmumos un ņemot vērā draudus, ar kādiem saskaras daudzas līgumslēdzējas valstis (tostarp starptautiskais terorisms un cita veida smagi noziegumi, kā, piemēram, narkotisko vielu tirdzniecība, cilvēku tirdzniecība, bērnu seksuālā izmantošana un kibernetizācija), kas ļauj teroristiem un noziedzniekiem vieglāk izvairīties no atklāšanas Internetā, un neiespējamību paredzēt veidus, kādos elektroniskā saziņa tiks veikta, Tiesa uzskata, ka lēmums izmantot masveida pārtveršanas sistēmu, lai novērstu līdz šim nepazītus draudus valsts drošībai, ietilpst dalībvalstu rīcības brīvībā” (ECT, 2018. gada 19. jūnijs, *Centrum for Rättvisa* pret Zviedriju, 112. punkts).

Savukārt šī pati tiesa nosprieda, ka Anglijas likumā par sakaru pārtveršanu ir pārkāpts ECPAK 8. pants, jo tajā nav ievēroti tās judikatūrā noteiktie kritēriji. Tā arī uzskatīja, ka “pārtveršanas sistēmu darbība principā ietilpst valsts rīcības brīvībā. Masveida pārtveršana pēc definīcijas nav mērķtiecīga, un to pakārtojot prasībai par “saprātīgu aizdomu” pastāvēšanu, tās ieviešana kļūtu neiespējama” (ECT, 2018. gada 13. septembris, *Big Brother Watche.a.* pret Apvienoto Karalisti, 317. punkts).

- 62 Jautājums ir par to, cik lielā mērā iepriekš minētā judikatūra, kas attiecas uz vispārēju un nediferencētu datu saglabāšanu elektronisko sakaru jomā, ir attiecināma uz tādu pasažieru datu vākšanu, nosūtīšanu un apstrādi, kāda paredzēta 2016. gada 25. decembra likumā.
- 63 Savā iepriekš minētajā 2017. gada 26. jūlija atzinumā 1/15 Tiesa sprieda par līdzīgu PDR sistēmu, bet ar ierobežotāku piemērošanas jomu, jo nolīguma projektā starp Kanādu un Eiropas Savienību par pasažieru datu reģistra datu nosūtīšanu un apstrādi bija paredzēts nodrošināt “sistemātisku un pastāvīgu visu starp Savienību un Kanādu lidojošo aviopasažieru PDR datu pārsūtīšanu” (127. punkts). Tā uzskatīja, ka “šādos apstākļos PDR datu pārsūtīšana uz Kanādu

un to vēlāka apstrāde var tikt uzskatīta par piemērotu paredzētajā nolīgumā izvirzītā sabiedrības drošības un drošuma aizsardzības mērķa īstenošanai” (153. punkts).

Attiecībā uz attiecīgajiem pasažieriem Tiesa uzskatīja:

“186. Paredzētais nolīgums aptver visu starp Savienību un Kanādu lidojošo aviopasažieru PDR datus. Šo datu pārsūtīšana uz Kanādu notiek neatkarīgi no jebkādas objektīvas pazīmes, kas liecinātu, ka pasažieri iespējami varētu apdraudēt sabiedrības drošību Kanādā.

187. Šajā ziņā ir jānorāda, ka PDR datus ir paredzēts apstrādāt tostarp automatizēti, kā tas ir atgādināts šī atzinuma 152. un 169. punktā. Kā norādījuši vairāki lietas dalībnieki, šādas apstrādes mērķis ir identificēt sabiedrības drošības apdraudējumu, ko iespējami varētu radīt personas, kuras tajā brīdī kompetentajiem dienestiem nav zināmas un par kurām šī apdraudējuma dēļ varētu veikt padziļinātu pārbaudi. Šajā ziņā šo datu automatizēta apstrāde pirms pasažieru ierašanās Kanādā atvieglo un paātrina drošības pārbaudes, it īpaši uz robežām. Turklāt noteiktu kategoriju personu vai noteiktu izcelsmes zonu izslēgšana varētu radīt šķērsli PDR datu automatizētas apstrādes mērķim, proti, šo datu pārbaudes ceļā starp visiem aviopasažieriem identificēt personas, kas iespējami varētu apdraudēt sabiedrības drošību, un tādējādi pieļaut, ka šāda pārbaude varētu tikt apieta.

188. Turklāt saskaņā ar Čikāgas konvencijas 13. pantu, uz kuru savās atbildēs uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem atsaucās konkrēti Padome un Komisija, visiem aviopasažieriem, ieceļojot, atrodoties Līgumslēdzējas valsts teritorijā vai izceļojot no tās, ir jāievēro attiecīgās valsts normatīvie akti attiecībā uz aviopasažieru ieceļošanu valsts teritorijā vai izceļošanu no tās. Tātad visiem aviopasažieriem, kas vēlas ieceļot Kanādā vai izceļot no šīs valsts, pamatojoties uz šo pantu, tiek piemērota pārbaude uz robežas, un tiem ir jāievēro spēkā esošajās Kanādas tiesībās noteiktie ieceļošanas un izceļošanas noteikumi. Kā turklāt izriet no šī atzinuma 152. un 187. punkta, pasažieru, kuri iespējami varētu apdraudēt sabiedrības drošību, identificēšana, izmantojot PDR datus, ir daļa no pārbaudes uz robežas. Līdz ar to, tā kā aviopasažieriem tiek piemērota šāda pārbaude, šādiem pasažieriem, kuri vēlas ieceļot un uzturēties Kanādā, šāda pasākuma pašas būtības dēļ tiek pārbaudīti arī viņu PDR dati.

189. Šādos apstākļos nešķiet, ka paredzētais nolīgums, atļaujot visu aviopasažieru PDR datu pārsūtīšanu uz Kanādu, pārsniedz stingri nepieciešamo.”

- 64 *Cour constitutionnelle* jautā, vai šie apsvērumi varētu tikt attiecināti uz PDR direktīvu un tādiem valsts tiesību aktiem kā PDR likums, ar kuriem ir transponēta PDR direktīva, ieviešot “PDR” datu vispārēju un nediferencētu vākšanu, nosūtīšanu un izmantošanu attiecībā uz visiem pasažieriem, kas ceļo ar gaisa, dzelzceļa vai autobusu transportu, neatkarīgi no tā, vai tiek šķērsotas Savienības ārējās robežas. Šī sistēma attiecas pat uz personām, attiecībā uz kurām nepastāv

nekādas norādes, kas ļautu domāt, ka viņu rīcībai varētu būt sakars – kaut vai netiešs vai attāls – ar smagiem noziegumiem, un tā ir plašāka, nekā sistēma, kas paredzēta “PDR” nolīgumā ar Kanādu. Ņemot vērā attiecīgo datu apjomu, rodas jautājums, vai ar šo pasākumu tiek ievērotas “stingri nepieciešamā” robežas. Līdz ar to pirms lēmuma pieņemšanas par lietas būtību tā nolemj uzdot Tiesai ceturto prejudiciālo jautājumu.

Par nolūkiem, kādos “PDR” datus apstrādās (PDR likuma 8. pants)

- 65 Prasītāja kritizē “PDR” datu apstrādes mērķu definīciju, kas ietverta PDR likuma 8. pantā un kas esot daudz plašāka nekā “īpašie mērķi”, kuri saskaņā ar PDR direktīvu attiecas vienīgi uz teroristu nodarījumiem un smagiem noziegumiem. Tā uzskata, ka šie mērķi pārsniedz “stingri nepieciešamā” robežas.

“PDR” datu apstrādes mērķi, kādi ir paredzēti PDR direktīvas 1. panta 2. punktā un 6. panta 2. punktā, ir tikai teroristu nodarījumu un smagu noziegumu novēršanas un atklāšanas, kā arī izmeklēšanas un kriminālvajāšanas mērķi (skat. arī PDR direktīvas 7. apsvērumu).

Daži PDR likuma 8. pantā paredzētie apstrādes nolūki atbilst PDR direktīvas II pielikumā minētajiem pārkāpumiem atbilstoši mērķiem novērst un izmeklēt teroristu nodarījumus un smagus noziegumus, kā arī veikt izmeklēšanu un veikt kriminālvajāšanu šajā jomā, uz kuriem attiecas minētā direktīva. Turpretī citi “PDR” datu apstrādes nolūki papildina šajā direktīvā paredzētos. Tas cita starpā attiecas uz “to darbību uzraudzību, kas minētas 7. panta 1. un 3. punktā un 11. panta 1. punkta 1.–3. un 5. apakšpunktā 1998. gada 30. novembra konstitūtvajā ikumā par izlūkošanas un drošības dienestiem” (8. panta 1. punkta 4. apakšpunkts).

Iesniedzējtiesa pārbauda, vai šie citi mērķi ir izteikti, ievērojot skaidrus, precīzus un stingri ierobežotus noteikumus, un pauž šaubas par PDR likuma 8. panta 1. punkta 4. apakšpunktā minēto mērķi.

PDR likuma paskaidrojuma rakstā ir norādīts, ka šis “mērķis ir saistīts ar izlūkdienestu kompetenci, proti, Valsts drošības un Vispārējā izlūkošanas un drošības dienesta (SGRS) kompetenci. Lai veiktu meklēšanas, analīzes un informācijas apstrādes pienākumus attiecībā uz darbībām, kas var apdraudēt valsts pamatintereses, šiem dienestiem ir jāspēj analizēt pasažieru datus, lai pēc iespējas ātrāk konstatētu konkrētus draudus, izsekotu konkrētu personu pārvietošanos vai lai veiktu fenomenu vai plašāku tendenču analīzi. Pienākumi, kas attiecas uz tādas informācijas meklēšanu, analīzi un apstrādi, kura attiecas uz ārvalstu izlūkdienestu darbībām Beļģijas teritorijā ietilpst šajā mērķī.” (Doc. Parl, Chambre, 2018–2019, DOC 54–3652/001, 19.–20. lpp.).

Kaut arī izlūkošanas un drošības dienestu pienākumi vispārīgā veidā ir daļa no valsts un starptautiskās drošības jomas, “PDR” datu apstrāde, ņemot vērā PDR

likuma 8. panta 1. punkta 4. apakšpunktā minēto mērķi, kopumā šķiet ļoti neskaidra un vispārīga.

Šis mērķis turklāt attiecas uz PDR likuma 8. panta 1. punkta 1., 2. un 5. apakšpunkta mērķi (24. panta 2. punkts un 26. panta 2. punkts).

Šajā kontekstā *Cour constitutionnelle* nolēma uzdot Tiesai piekto prejudiciālo jautājumu, lai noteiktu, vai šis mērķis ir pietiekami skaidrs, precīzs un ierobežots ar stingri nepieciešamo.

Par pasažieru datubāzes pārvaldību un datu apstrādi saistībā ar pasažieru iepriekšēju novērtēšanu un ad hoc meklēšanu (PDR likuma 16.–24. un 27.–50. pants, 50. un 51. pants);

- 66 Prasītāja uzskata, ka personas datu apstrādes un plūsmas ir acīmredzami nesamērīgas.
- 67 PDR likuma 16. pantā ir paredzēts, ka 8. panta 1. punktā minēto mērķu ietvaros pasažieru dati tiek apstrādāti saskaņā ar 24.–27. pantu.

– *Iepriekšējs pasažieru vērtējums (24.–26. pants)*

- 68 Pasažieru dati tiek apstrādāti, lai veiktu iepriekšēju novērtējumu (*pre-screening*) pirms to ierašanās, izceļošanas vai tranzīta, kas paredzēts valsts teritorijā, lai noteiktu, kurām personām ir jāveic padziļināta pārbaude. “Ir jānovērtē iespējamie draudi un jānosaka, attiecībā uz kuriem pasažieriem ir interese veikt to pienākumus vai, piemēram, ir nepieciešams veikt pasākumus (apcietināšanas ordera izpilde, pārmeklēšana u.c.)”. (Doc. Parl, Chambre, 2018–2019, DOC 54–3652/001, 28. lpp.).

Iepriekšējs novērtējums ir balstīts uz diviem pīlāriem: no vienas puses, pasažieru datu korelācija ar datubāzēm un, no otras puses, datu korelācija ar iepriekš noteiktiem kritērijiem.

- 69 Runājot par korelāciju ar datubāzēm, PDR likuma sagatavošanas darbos ir norādīts, ka “pirmais pīlārs ir pozitīvas sakritības meklēšana, izmantojot pasažieru datu korelāciju ar kompetento iestāžu pārvaldītajiem datiem. Tas ļauj, piemēram, izvērtēt, vai personai ir paaugstināta bīstamības pakāpe, jo tā uzrādās policijas datubāzē saistībā ar terorisma lietu un par kuru, analizējot tās pasažieru datus, ir zināms, ka šī persona regulāri dodas uz valstīm, kurās atrodas teroristu apmācības nometnes, vai uz valstīm, caur kurām notiek tranzīts uz šādām vietām. Piemēram, var būt runa par personu, attiecībā uz kuru informācija, kas pieejama no izlūkošanas dienestiem, liecina par to, ka tā gatavojusies ķīlnieku sagrābšanai un ka tā, pamatojoties uz transporta datiem, dodas uz valsti, par kuru izlūkošanas dienesti, pamatojoties uz saņemto informāciju, zina, ka šī persona tur varētu veikt rekrutēšanu, lai īstenotu savus plānus. Turklāt, jo vairāk par vienu un to pašu personu ir atklātas pozitīvas sakritības, jo lielāka ir apdraudējuma iespējamība.

Pozitīvas sakritības gadījumā arī var būt nepieciešams veikt pasākumu pēc tiesu iestāžu rīkojuma, kā, piemēram, izpildīt personas, kura grasās atstāt Beļģiju, apcietināšanas orderi.

Pozitīvā sakritība var arī izrietēt no korelācijas ar tādām starptautiskām datubāzēm kā *SIS II*, *Interpol (SLTD)*.

Protams, mērķis nav sasaistīt visas datubāzes ar pasažieru datubāzi, bet gan tehniski ierobežot korelāciju ar tādu datu bāzēm, kas ir cieši saistīti ar likumā paredzētajiem mērķiem.

[..]

Šī korelācija var notikt arī ar personu sarakstiem, ko īpaši šajā nolūkā izstrādājuši kompetentie dienesti. Saskaņā ar Likumu par privātās dzīves aizsardzību un it īpaši tā 4. panta 1. punkta 4. apakšpunktu šie saraksti ir regulāri jāatjaunina” (Doc. Parl. Chambre, 2015–2016, DOC 54–2069/001, 28.–29. lpp.).

- 70 Attiecībā uz korelāciju ar iepriekš noteiktiem kritērijiem PDR likuma sagatavošanas dokumentos ir norādīts:

“Otrais pīlārs sastāv no pozitīvu sakritību meklēšanas, izmantojot kritērijus (vienu vai vairākus), kurus iepriekš noteikusi PIN un kurus piemēro pasažieru datiem. Šie kritēriji sastāv no viena vai vairākiem objektīviem rādītājiem, uz kuru pamata var secināt, ka personas, uz kurām tie attiecas, rada īpašu risku, kas var radīt draudus, ņemot vērā likuma 8. panta 1. punkta 1., 4. un 5. apakšpunktā paredzētos mērķus.

Šie kritēriji, piemēram, var ietvert noteiktu īpašu rīcību rezervācijas vai ceļojuma jomā.

To izmantošanas priekšrocība ir tā, ka tādējādi tiek izcelti tādi paaugstināta riska pasažieru profili, kas nav obligāti zināmi vai minēti dienestu datubāzēs.

Šie kritēriji var attiekties, piemēram, uz galamērķa valsti vai izceļošanas valsti, to aplūkojot kopā ar noteiktu informāciju par ceļojumu, tādu kā maksāšanas veids un rezervācijas datums” (Doc. Parl. Chambre, 2018–2019, DOC 54–3652/001, 29.–30. lpp.).

“Iepriekšējs novērtējums, kas veikts saistībā ar administratīvās policijas mērķi sekot fenomeniem un grupējumiem, kas saistīti ar vardarbīgu radikalizāciju, ir pakļauts daudz ierobežojošākiem nosacījumiem nekā citi mērķi [..].

Iepriekšējam novērtējumam, kas veikts saistībā ar citiem mērķiem, ir jāpiešķir piekļuve visiem 9. pantā uzskaitītajiem pasažieru datiem” (*ibid.*, 31. lpp.).

“Pozitīvā sakritība jebkurā gadījumā ir jāapstiprina PIN. Lai nodrošinātu to, ka tiek pilnībā ievērotas tiesības uz personas datu aizsardzību [..], nevar pieņemt

nekādu lēmumu, kas personai rada tiesiskas sekas vai var radīt nopietnu kaitējumu, pamatojoties vienīgi uz automatizētu datu apstrādi no datnes, kas satur informāciju par tās ceļojumu. Šī iemesla dēļ pirms jebkura attiecīgajai personai saistoša lēmuma pieņemšanas vienmēr notiek cilvēka veikts novērtējums.

Šī apstiprināšana ir jāveic 24 stundu laikā, lai rastos tiesības piekļūt pasažieru datubāzei.

Pēc pozitīvās sakritības apstiprināšanas dienesti, kas konstatējuši šo sakritību, nodrošina pienācīgu uzraudzību atbilstošā termiņā. Pienācīga uzraudzība var nozīmēt aktīvu iesaistīšanos (pārmeklēšana, apcietināšana u.c.), bet var arī nozīmēt to, ka sākotnēji netiek veiktas nekādas darbības. Šis operatīvais vērtējums ir pilnībā kompetento dienestu ziņā” (*ibid.*, 30.–31. lpp.).

- 71 Attiecībā uz PIN iepriekš izstrādātiem novērtējuma kritērijiem: tie nevar tikt balstīti uz datiem, kas atklāj personas rasi vai etnisko izcelsmi, personas reliģisko vai filozofisko pārliecību, politisko uzskatu, piederību arodbiedrībai, veselības stāvokli, dzimumdzīvi vai seksuālo orientāciju. Pasažieru novērtējums pirms to ierašanās, tranzīta vai izceļošanas, ņemot vērā iepriekš noteiktos kritērijus, tiek veikts nediskriminējošā veidā. Šie kritēriji nedrīkst attiekties uz indivīda identificēšanu, un tiem jābūt mērķtiecīgiem, samērīgiem un konkrētiem.
- 72 2016. gada 19. augusta atzinumā Konvencijas Nr. 108 Konsultatīvā komiteja norādīja:

“Personas datu apstrāde var attiekties uz visiem pasažieriem un ne tikai uz mērķtiecīgi izvēlētām personām, kuras tiek turētas aizdomās par kriminālpārkāpuma veikšanu vai tūlītēja apdraudējuma radīšanu valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai.

[..]

Pasažieru novērtējums, veicot datu savietošānu, var radīt jautājumu par paredzamību, it īpaši tad, ja savietošāna tiek veikta, pamatojoties uz prognozēšanas algoritmiem, izmantojot dinamiskus kritērijus, kas var pastāvīgi mainīties atkarībā no pašmācības spējas.

Datu izpētes algoritmiem būtu jāpamatojas uz rezultātiem, kas saistīti ar iespējamo datu apstrādes ietekmi uz attiecīgo personu tiesībām un pamatbrīvībām.

Analīžu pamatstruktūra būtu jābalsta uz iepriekš noteiktiem riska rādītājiem, kas ir iepriekš skaidri noteikti.

Šo automātisko novērtējumu individuālo rezultātu atbilstība katrā atsevišķā gadījumā ir jāpārbauda personai neautomatizētā veidā” (2016. gada 19. augusts atzinums, T-PD (2016) 18rev, 8. lpp.).

- 73 Šajā gadījumā 24. pantā minētās datubāzes ir precīzi noteiktas un tām ir tieša saistība ar PDR likuma 8. pantā paredzētajiem mērķiem. Proti, runa ir par “kompetentu dienestu”, proti, policijas, valsts drošības dienesta, Vispārējā izlūkošanas un drošības dienesta, kā arī Muitas dienesta datubāzēm.

Turklāt PDR likuma 24. panta 4. un 5. punktā ir garantēts, ka pozitīvas sakritības gadījumā sistemātiska automatizētā apstrāde tiek individuāli pārbaudīta ar neautomatizētiem līdzekļiem, lai novērtētu, vai kompetentajai iestādei ir jāveic pasākumi atbilstoši valsts tiesībām, kā tas ir prasīts PDR direktīvas 6. panta 5. punktā.

- 74 Atzinumā 1/15 (ES un Kanādas PDR nolīgums) (EU:C:2017:592) Tiesa arī uzstāja uz nepieciešamību veikt pārbaudi individuāli ar neautomatizētiem līdzekļiem pirms individuāla pasākuma pieņemšanas (173. punkts).

Prasība par cilvēku iesaistīšanos pēc pozitīvas atbilstības ir garantija, kas nodrošina, ka iepriekšējais novērtējums nav balstīts tikai uz automatizētiem līdzekļiem un tādējādi palīdz sistēmas efektivitātei.

Tādējādi sistemātisks pasažieru iepriekšējs novērtējums principā ir atbilstošs pasākums, ņemot vērā mērķi, proti, identificēt un novērst draudus sabiedrības drošībai.

Kā Tiesa tomēr ir konstatējusi savā 2017. gada 26. jūlija atzinumā 1/15, apstrāde, kas izriet no iepriekšējais novērtējuma “*var sniegt papildu informāciju par aviopasažieru privāto dzīvi*” (131. punkts); turklāt “*šādas analīzes tiek veiktas bez iemesliem, kas ir balstīti uz individuāliem apstākļiem un ļauj uzskatīt, ka attiecīgās personas varētu apdraudēt sabiedrības drošību*” (*ibid.*, 132. punkts).

Konstatējot, ka “PDR” datu automatizētā apstrādē, kura ir balstīta uz iepriekš noteiktiem modeļiem un kritērijiem, ir ievērojams kļūdu īpatsvars (*ibid.*, 169.–170. punkts), Tiesa tomēr uzskatīja, ka “*iepriekš noteiktajiem modeļiem un kritērijiem būtu jābūt, pirmkārt, specifiskiem un uzticamiem, kas ļauj [...] sasniegt rezultātu, pievēršoties indivīdiem, kuri varētu būt pamatoti turēti aizdomās par līdzdalību teroristu nodarījumos vai smagos starptautiskos noziegumos, un, otrkārt, nediskriminējošiem. Tāpat būtu jāprecizē, ka datubāzēm, ar kurām PDR dati tiek salīdzināti, ir jābūt uzticamām, aktualizētām, un tās var būt tikai datubāzes, kuras Kanāda izmanto saistībā ar cīņu pret terorismu un smagiem starptautiskiem noziegumiem*” (*ibid.*, 172. punkts). Visbeidzot, lai nodrošinātu, ka šis novērtējums nav diskriminējošs un ir ierobežots ar stingri nepieciešamo, Tiesa uzskatīja, ka “*šo iepriekš noteikto modeļu un kritēriju, kā arī izmantoto datubāžu uzticamība un aktualitāte būtu, ņemot vērā statistikas datus un starptautisko pētījumu rezultātus, jāietver kopīgajā pārskatīšanā par paredzētā nolīguma īstenošanu,*” vienu gadu pēc tā stāšanās spēkā un pēc tam ar regulāriem intervāliem (*ibid.*, 174. punkts).

- 75 Turklāt tehniski šķiet neiespējami vēl precīzāk noteikt iepriekš noteiktos kritērijus, kas tiek izmantoti paaugstināta riska profilu noteikšanai. Kā tika minēts iepriekš, šiem kritērijiem ir jābūt konkrētiem, uzticamiem un nediskriminējošiem.

76 Lai gan PDR direktīvā un PDR likumā nav norādes par veidu, kādā PIN nosaka kritērijus, kas ir pamatā iepriekšējam novērtējumam, garantijas, kas saistītas ar šo kritēriju izstrādi, šķiet pietiekamas, lai apstrīdētais pasākums netiktu atzīts par nesamērīgu. Tomēr, lai izlemtu, vai šis sistemātiskais iepriekšējais novērtējums ir pietiekami skaidrs, precīzs un ierobežots ar stingri nepieciešamo, ir jāuzdod Tiesai sestais prejudiciālais jautājums.

– *Ad hoc meklēšana (27., 50. un 51. pants)*

77 PDR likuma 27. pantā ir atļauta pasažieru datu apstrāde, lai veiktu *ad hoc* meklēšanu 8. panta 1. punkta 1., 2., 4. un 5. apakšpunkta mērķu izpratnē, kā arī saskaņā ar Kriminālprocesa kodeksa 46. *septies* pantā vai 1998. gada 30. novembra likuma 16/3. pantā paredzētajiem nosacījumiem, kas attiecīgi iekļauti PDR likuma 50. un 51. pantā. Saskaņā ar PDR likuma 20. pantu 27. panta piemērošanas nosacījumi attiecas arī uz pieteikumiem par piekļuvi, beidzoties 19. pantā paredzētajam sešu mēnešu termiņam.

78 Kriminālprocesa kodeksa 46. *septies* pants attiecas uz PDR likuma 8. panta 1. punkta 1., 2. un 5. apakšpunkta mērķa ietvaros veikto izpēti. Šis pasākums ir saistīts ar vairākām garantijām, tostarp Karaliskā prokurora iepriekšēju atļauju.

79 1998. gada 30. novembra likuma 16/3. pants savukārt attiecas uz *ad hoc* meklēšanu saistībā ar PDR likuma 8. panta 1. punkta 4. apakšpunktā paredzēto mērķi. Šis pasākums ir saistīts ar vairākām garantijām, tostarp *Comité permanent R* [Pastāvīgās izlūkošanas un drošības dienestu kontroles komitejas] informēšanu un kontroli.

80 Prasītāja uzskata, ka PIN norīkotie policijas dienestu darbinieki neesot pietiekami neatkarīgi, lai atbildētu uz piekļuves pieteikumiem saistībā ar šīm *ad hoc* meklēšanām.

81 PDR likuma 14. panta 1. punktā ir noteikts PIN sastāvs. Sagatavošanās darbos šajā sakarā norādīts: “*Beļģijas modelis balstās uz daudzdisciplinārās vienības konceptu, ko veido vadoša amatpersona, kas veic vadības pienākumus, administratīvie darbinieki un no kompetentajiem dienestiem norīkotie darbinieki.*”

PIN sastāv no:

– *vadošās amatpersonas, kurai ir atbalsta dienests un kura Federālā Valsts iekšlietu dienesta ietvaros ir atbildīga tostarp par datubāzes pārvaldību, pārvadātāju un tūrisma operatoru pienākumu izpildi, ziņošanu, protokolu noslēgšanu ar kompetentajiem dienestiem un apstrādes nosacījumu ievērošanu. Atbalsta dienests sastāv no analītiķiem, juristiem, IKT ekspertiem un datu aizsardzības inspektora, kuriem ir nepieciešamās drošības pielaiides.*

– *norīkotiem darbiniekiem no kompetentiem dienestiem, kas izsmeļoši uzskaitīti 1. punkta 2. apakšpunktā, proti: policijas, izlūkošanas un muitas dienestiem. Precīzi mērķi paši par sevi ir pirmais ierobežojums. Piemēram,*

integrētās policijas dienestu līmenī ir skaidrs, ka rajona policijas darbinieks vietējā policijā nekad nevarēs iepazīties ar pasažieru datiem, jo šie mērķi neietilpst viņa uzdevumos.

Kompetento dienestu norīkošanas mērķis ir nodrošināt zināmu pieredzes līmeni, bet nekādā veidā neizslēdz nolīgumus to starpā, lai veiktu abpusēju norīkošanu” (Doc. Parl, Chambre, 2015-2016, DOC 54-2069/001, 22. lpp.).

Drošības un iekšlietu ministrs piebilda, ka “tiks iecelta arī datu aizsardzības amatpersona, kas būs pilnvarota ziņot Komisijai par privātās dzīves aizsardzību” (Doc. Parl, Chambre, 2015–2016, DOC 54–2069/003, 24. lpp.).

Ar karaļa 2017. gada 21. decembra dekrētu par PDR likuma izpildi ir paredzēti noteikumi par PIN sastāvu un organizāciju. Ziņojumā, kas iesniegts pirms šī karaļa dekrēta, ir precizēts, ka “*datubāzi var [...] izmantot tikai PIN ietvaros un tikai PIN locekļi savu uzdevumu ietvaros, kā arī datu aizsardzības inspektors*”³.

Norīkošanas procedūra ir noteikta šī paša Karaliskā dekrēta 12.–21. pantā. Tas, ka no kompetentajiem dienestiem norīkotie darbinieki piedalās PIN darbībā ir paredzēts, lai nodrošinātu, ka PIN sastāv no personām, kurām ir zināma pieredze, lai tādējādi nostiprinātu PIN efektivitāti. Turklāt šī norīkošanas iespēja ir skaidri paredzēta PDR direktīvas 4. panta 3. punktā.

Nekas neļauj uzskatīt, ka šīs personas, pat ja tās saglabā savu statusu savā izcelsmes dienestā, neveic savas funkcijas neatkarīgi PIN ietvaros. PIN locekļiem turklāt var tikt piemēroti kriminālsodi, ja tie neievēro dienesta noslēpumu vai ja tie apzināti un tīši izmanto informāciju un datus, radot šķēršļus 8. pantā noteiktajiem mērķiem (48. un 49. pants).

- 82 Attiecībā uz piekļuvi “PDR” datiem konkrētos *ad hoc* meklēšanas ietvaros pēc sešu mēnešu termiņa beigām Tiesa savā 2017. gada 26. jūlija atzinumā 1/15 (EU:C:2017:592) uzskatīja, ka šādi uzglabātu PDR datu izmantošanai būtu jābūt “*pamatotai ar objektīviem kritērijiem to apstākļu un nosacījumu definējumā, ar kādiem paredzētajā nolīgumā minētās Kanādas iestādes var iegūt piekļuvi šiem datiem to izmantošanas nolūkā. Tāpat šai izmantošanai, izņemot pienācīgi pamatotus steidzamības gadījumus, ir jābūt pakļautai vai nu tiesas, vai arī neatkarīgas administratīvas iestādes iepriekšējai kontrolei, kuras lēmums par izmantošanas atļaušanu tiek pieņemts pēc iepriekš minēto iestāžu pamatota pieteikuma, kas iesniegts tostarp saistībā ar noziedzīga nodarījuma novēršanas, atklāšanas vai kriminālvajāšanas procedūrām*” (208. punkts).
- 83 Lai pārbaudītu, vai PIN var tikt uzskatīta par “citu valsts iestādi, kas ir kompetenta” PDR direktīvas 12. panta 3. punkta izpratnē, pirms lēmuma pieņemšanas lietā ir jāuzdod septītais prejudiciālais jautājums Tiesai.

³ *Moniteur belge*, 2017. gada 29. decembris, 116833. lpp.

Par “PDR” datu glabāšanas ilgumu (PDR likuma 18. pants)

- 84 Prasītāja uzskata, ka piecu gadu termiņš, kurā tiek glabāti “PDR” dati, ir nesamērīgs.
- 85 PDR Direktīvas preambulas 25. apsvērumā ir paredzēts:
- “Termiņam, kādā jāglabā PDR dati, vajadzētu būt tik ilgam, cik nepieciešams, un samērīgam ar mērķiem novērst, atklāt, izmeklēt teroristu nodarījumus un smagus noziegumus un saukt pie atbildības par tiem. Datu un to izmantošanas rakstura dēļ ir nepieciešams PDR datus glabāt pietiekami ilgi, lai varētu veikt analīzi un datus izmantot izmeklēšanā. Lai izvairītos no nesamērīgas izmantošanas, pēc sākotnējā glabāšanas termiņa PDR dati būtu jādepersonalizē ar datu elementu maskēšanu. Lai nodrošinātu datu aizsardzības augstāko līmeni, piekļuve pilniem PDR datiem, kas ļauj tieši identificēt datu subjektu, pēc minētā sākotnējā termiņa būtu jāpiešķir tikai saskaņā ar ļoti stingriem un ierobežotiem nosacījumiem”.
- 86 Saskaņā ar Tiesas judikatūru datu saglabāšanas ilgumam ir “vienmēr jāatbilst objektīviem kritērijiem, kas veido saikni starp personas datiem, kas jā saglabā, un sasniedzamo mērķi” (spriedums, 2015. gada 6. oktobris, *Schrems*, C-362/14, EU:C:2015:650, 93. punkts; rīkojums, 2017. gada 16. marts, *Tele2 Sverige un Watson u.c.*, C-203/15 KAZ un C-698/15 KAZ, EU:C:2017:222, 110. punkts; atzinums 1/15 (ES un Kanādas PDR nolīgums), 2017. gada 26. jūlijs, EU:C:2017:592, 191. punkts).
- 87 Precīzāk, attiecībā uz “PDR” datiem Tiesa iepriekš minētajā 2017. gada 26. jūlija atzinumā 1/15 uzskatīja, ka piecu gadu ilgums “*nešķiet pārsniedzam to, kas ir stingri nepieciešams cīņai pret terorismu un smagiem starptautiskiem noziegumiem*” (209. punkts), ja vien “*runājot par aviopasažieriem, saistībā ar kuriem šāds risks nav identificēts, kad viņi ieradušies Kanādā un līdz viņu izceļošanai no šīs trešās valsts, nešķiet, ka pēc viņu izceļošanas būtu kāda saikne, kaut vai netieša, starp viņu PDR datiem un paredzētajā nolīgumā izvirzīto mērķi, kas pamatotu [...] visu aviopasažieru PDR datu pastāvīgu uzglabāšanu pēc viņu izceļošanas no Kanādas, lai vēlāk iespējami piekļūtu šiem datiem, neatkarīgi no jebkādas saistības ar cīņu pret terorismu un smagiem starptautiskiem noziegumiem (pēc analogijas skat. spriedumu, 2016. gada 21. decembris, *Tele2 Sverige un Watson u.c.*, C-203/15 un C-698/15, EU:C:2016:970, 119. punkts)”* (205. punkts).
- 88 PDR likuma 18. pantā ir paredzēts, ka pasažieru dati tiek glabāti pasažieru datubāzē uz laiku, kas nav ilgāks par pieciem gadiem no to reģistrācijas un ka pēc šī termiņa beigām tie tiek iznīcināti. Saskaņā ar šī paša likuma 21. panta 1. punktu PIN nodrošina, ka pasažieru dati tiek galīgi izdzēsti no PIN datubāzes pēc 18. pantā paredzētā laikposma beigām.

Tomēr piecu gadu termiņš ir jāskata kopā ar šī paša likuma 19. un nākamajiem pantiem, kuros tāpat ir paredzēti datu glabāšanas noteikumi. Šī likuma 19. pants savukārt ir jāskata kopā ar 4. panta 14. punktu, kurā “anonimizēšana ar datu

elementu maskēšanu” ir definēta kā “a datu elementu, kas varētu kalpot, lai tieši identificētu attiecīgo personu, padarīšana par lietotājiem neredzamam, kā norādīts 19. pantā”.

PDR likuma 20. pantā ir paredzēts, ka, beidzoties 19. pantā paredzētajam sešu mēnešu periodam, visu pasažieru datu paziņošana ir atļauta tikai attiecībā uz 27. pantā noteikto datu apstrādi un tikai saskaņā ar šajā normā paredzētajiem nosacījumiem.

Turklāt 24. pantā minēto apstrādes rezultātu PIN saglabā tikai uz laiku, kas nepieciešams, lai informētu kompetentās iestādes un citu dalībvalstu PIN par pozitīvu sakritību (21. panta 3. punkta pirmā daļa).

PDR likuma 22. pantā ir garantēts, ka vadošajai amatpersonai un datu aizsardzības inspektoram ir pieejami visi atbilstīgie dati tikai saistībā ar savu uzdevumu pildīšanu.

Visbeidzot datu apstrāde tiek reģistrēta un ir tieši saistāma ar 8. pantā paredzētajiem mērķiem (23. panta 1. punkts). PIN nodrošina reģistrāciju, piecus gadus glabājot dokumentāciju par visām apstrādes sistēmām un procedūrām, kas saistītas ar tās atbildību (23. panta 2. punkta pirmā daļa).

- 89 Pasažieru datu saglabāšanas ilgums ir jānosaka, ņemot vērā šo datu apstrādes nolūkus, un tie ir tieši saistīti ar teroristu nodarījumu un smagu noziegumu novēršanas, izmeklēšanas un sodīšanas mērķiem.
- 90 Tomēr Privātuma aizsardzības komisija ir konstatējusi, ka, ja datu saglabāšanas termiņš ir garš un dati tiek uzkrāti masveidā, “pastāv risks veidot attiecīgo personu profilus, tāpat kā palielinās novirzes no mērķa risks (*fonction creep*), proti, iespējama datu izmantošana saistībā ar citiem noziegumiem, par kuriem sākotnēji nebija panākta (politiskā) vienošanās par datu apmaiņu” (Privātuma aizsardzības komisijas atzinums pēc pašas iniciatīvas Nr. 01/2010, 2010. gada 13. janvāris, par likumprojektu, ar kuru tiek apstiprināts Eiropas Savienības un Amerikas Savienoto Valstu Nolīgums par gaisa transporta pasažieru datu reģistra (PDR datu) apstrādi un nosūtīšanu Amerikas Savienoto Valstu Nacionālajai drošības ministrijai (*DHS*) (PDR nolīgums 2007), kas parakstīts Briselē 2007. gada 23. jūlijā un Vašingtonā 2007. gada 26. jūlijā, 3.3. punkts, 17.–18. lpp.).

2015. gada 16. decembra atzinumā Nr. 55/2015 par PDR likuma projektu Privātuma aizsardzības komisija arī uzskatīja, ka nepieciešamība glabāt datus piecus gadus ir jāpamato precīzāk un izvērstāk.

Savā 2016. gada 19. augusta atzinumā Konvencijas Nr. 108 konsultatīvā komiteja arī norādīja, ka “maskētie dati joprojām ļauj identificēt personas, tādējādi tie joprojām ir personas dati un to saglabāšana būtu jāierobežo laikā, lai novērstu pastāvīgu vispārēju uzraudzību” (atzinums, 2016. gada 19. augusts, T-PD (2016) 18rev, 9. lpp.).

- 91 *Cour constitutionnelle* uzskata, ka, lai pārbaudītu, vai šis piecu gadu glabāšanas termiņš, kas ir atļauts ar PDR direktīvu, ņemot vērā iepriekš minēto un iepriekš 88. punktā uzskaitītās garantijas, ir saderīgs ar iepriekš 87. punktā minētajiem Tiesas apsvērumiem, jo tajā nav nekādas atšķirības atkarībā no tā, vai attiecīgie pasažieri, veicot iepriekšēju novērtējumu, var vai nevar radīt sabiedrības drošības risku, ir jāiesniedz Tiesai astotais prejudiciālais jautājums.

3. *Par otro pamatu*

- 92 Prasītāja uzskata, ka, iekļaujot “PDR” sistēmā arī ES iekšējos lidojumus, ar apstrīdētajām tiesību normām netieši tiek atjaunotas pārbaudes uz robežām, kas būtu pretrunā ar personu brīvu pārvietošanos.

- 93 Attiecībā uz PDR likuma piemērošanas jomu sagatavošanas darbos norādīts:

“ES iekšējo pārvadājumu iekļaušana datu vākšanā ļaus iegūt pilnīgāku pārskatu par tādu pasažieru pārvietošanos, kas varētu radīt iespējamu apdraudējumu Kopienas un valsts drošībai. Praksē jau ir pierādīts, ka daži “returnees” (kas arī tiek dēvēti par *foreign fighters*, kas atgriežas Eiropā), izmanto dažādus avioreisus, pirms nonākt galamērķī.

ES PDR direktīva skaidri paredz iespēju dalībvalstīm apstrādāt ES pasažieru datus saistībā ar starptautisko satiksmi Eiropas Savienībā. Turklāt 2016. gada 21. aprīlī visas dalībvalstis Iekšlietu un tieslietu ministru padomē apstiprināja paziņojumu, lai valsts tiesībās transponētu PDR direktīvu arī attiecībā uz Eiropas Savienības iekšējo satiksmi” (Doc. Parl, Chambre, 2015-2016, DOC 54-2069/001, 7. lpp.).

- 94 *Cour constitutionnelle* norāda, ka PDR likuma 11. nodaļā paredzētie pasažieri, tāpat kā minētie dati un glabāšanas termiņš, ir ierobežoti.

Sagatavošanas darbos ir norādīts, ka “[..] runa ir vienīgi par pasažieriem, kuri vēlas šķērsot vai ir šķērsojuši Beļģijas ārējās robežas, lai tajā ieceļotu vai no tās izceļotu, neatkarīgi no izmantotā transporta veida (jūras, dzelzceļa, zemes, gaisa). Tātad par robežkontroli atbildīgie policijas dienesti un Ārvalstnieku birojs apstrādās tikai šo pasažieru datus.

Tas skar arī pasažierus, kuri vēlas šķērsot starptautisko tranzīta zonu, piemēram, lidostā, kas atrodas Beļģijā, jo noteikumi par ārvalstnieku ieceļošanu, uzturēšanos, apmešanos uz dzīvi un izraidīšanu attiecas arī uz viņiem. Tādējādi šīm personām ir jābūt nepieciešamajiem ceļošanas dokumentiem. Noteiktas personas ir pakļautas lidostas tranzītvīzas pienākumam; šajās teritorijās pārbaudes ir atļautas un noteiktos gadījumos var novest pie izraidīšanas pasākuma.

[..] saskaņā ar šo nodaļu policijas dienestiem un Ārvalstnieku birojam tiks nosūtīti tikai tā sauktie “IPI” dati. Šie dati ir uzskaitīti likuma projekta 9. panta 2. punktā.

Tie būtībā atbilst tiem, kas gaisa pārvadātājiem jau ir jānosūta saskaņā ar 2006. gada 11. decembra Karalisko dekrētu.

[..]

Datu izmantošana arī ir ierobežota līdz divdesmit četrām stundām. Pēc šī termiņa beigām Ārvalstnieku birojs iesniedz PIN pamatotu piekļuve pieteikumu, ja piekļuve pasažieru datiem ir nepieciešama, īstenojot tā likumiskos uzdevumus,” (*ibid.*, 34.–35. lpp.).

- 95 Kā norādīts iepriekš, PDR direktīvas preambulas 10. apsvērumā ir atļauts paplašināt “PDR” sistēmu, iekļaujot ES iekšējos lidojumus. Ar PDR direktīvas 2. pantu tiek organizēta procedūra, lai paplašinātu piemērošanas jomu.

Mērķis apkarot nelegālo imigrāciju un uzlabot robežkontroli attiecas tikai uz pasažieru kategorijām, kas uzskaitītas PDR likuma 29. panta 2. punktā, un attiecas tikai uz šī paša likuma 9. panta 1. punkta 18. apakšpunktā minētajiem “IPI” datiem. Šī mērķa ietvaros veiktā apstrāde arī ir ierobežota. Apstrīdētās tiesību normas ir saistītas ar “IPI” direktīvas transponēšanu, kuras mērķis ir arī nelegālās imigrācijas apkarošana un robežkontroles uzlabošana.

- 96 2015. gada 16. decembris atzinumā Nr. 55/2015 par likuma projektu, kas kļuvis par 2016. gada 25. decembra likumu, Privātuma aizsardzības komisija tomēr šaubās par to, vai ar personu brīvas pārvietošanās principu ir saderīga ieviestā “PDR” sistēma, kas attiecas “gan uz pārvadājumiem uz un no Šengenas zonas (ārpus Šengenas zonas /extra-Schengen), gan uz transportu, kas ieceļo un izceļo no Šengenas zonas (Šengenas zonas robežās/intra-Schengen)”, un tas varētu “netieši izraisīt kontroles atjaunošanu uz iekšējām robežām” (21.–25. punkts).
- 97 Šauboties par Direktīvas 2004/82 “IPI” interpretāciju un spēkā esamību saistībā ar Hartu un LES, *Cour constitutionnelle* nolēma uzdot Tiesai devīto jautājumu.
- 98 *Cour constitutionnelle* kā pēdējo uzdod jautājumu par tās sprieduma iespējamo iedarbību laikā.

IV. Prejudiciālie jautājumi

Līdz ar to *Cour constitutionnelle* uzdod šādus prejudiciālus jautājumus:

1. Vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) 23. pants, to skatot kopā ar šīs regulas 2. panta 2. punkta d) apakšpunktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams tādiem valsts tiesību aktiem kā 2016. gada 25. decembra likums “par pasažieru datu apstrādi”, kas transponē Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/681 (2016. gada 27. aprīlis) par pasažieru datu reģistra (PDR) datu izmantošanu teroristu nodarījumu un smagu noziegumu novēršanai, atklāšanai, izmeklēšanai un saukšanai pie atbildības par tiem, kā arī Padomes Direktīvu 2004/82/EK (2004. gada 29. aprīlis) par pārvadātāju pienākumu darīt zināmus datus par

pasažieriem un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/65/ES (2010. gada 20. oktobris) par ziņošanas formalitātēm kuģiem, kuri ienāk dalībvalstu ostās un/vai iziet no tām, un ar ko atceļ Direktīvu 2002/6/EK?

2. Vai Direktīvas (ES) 2016/681 I pielikums ir saderīgs ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pantu un 52. panta 1. punktu, ciktā tajā uzskaitītie dati ir ļoti plaši – it īpaši dati, kas minēti Direktīvas (ES) 2016/681 I pielikuma 18. punktā, kuri pārsniedz Direktīvas 2004/82/EK 3. panta 2. punktā minētos datus –, un ciktāl, tos aplūkojot kopā, tie varētu atklāt sensitīvus datus un attiecīgi pārkāptu “stingri nepieciešamā” robežas?

3. Vai Direktīvas (ES) 2016/681 I pielikuma 12. un 18. punkts ir saderīgi ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pantu un 52. panta 1. punktu, ciktāl, ņemot vērā tajā lietoto jēdzienu “tostarp”, tajos minētie dati ir minēti kā piemēri un nav izsmeltoši, tādējādi neievērojot prasību nodrošināt precizitāti un skaidrību noteikumiem, kas rada iejaukšanos tiesībās uz privātās dzīves neaizskaramību un tiesībās uz personas datu aizsardzību?

4. Vai Direktīvas (ES) 2016/681 3. panta 4. punkts un tās pašas direktīvas I pielikums ir saderīgi ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pantu un 52. panta 1. punktu, ciktāl šajās tiesību normās noteiktā pasažieru datu savākšanas, nosūtīšanas un apstrādes sistēma attiecas uz jebkuru personu, kura izmanto attiecīgo transportlīdzekli, neatkarīgi no jebkādiem objektīviem pierādījumiem, kas ļautu uzskatīt, ka šī persona var radīt risku sabiedrības drošībai?

5. Vai Direktīvas (ES) 2016/681 6. pants, to skatot kopā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pantu un 52. panta 1. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu kā apstrīdētais likums, kurā kā “PDR” datu apstrādes mērķis ir atzīta izlūkošanas un drošības dienestu darbības uzraudzība, tādējādi iekļaujot šo mērķi teroristu nodarījumu un smagu noziegumu novēršanā, atklāšanā, izmeklēšanā un saukšanā pie atbildības par tiem?

6. Vai Direktīvas (ES) 2016/681 6. pants ir saderīgs ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pantu un 52. panta 1. punktu, ciktāl ar to paredzētais iepriekšējais novērtējums, ņemot vērā korelāciju ar datubāzēm un iepriekš noteiktiem kritērijiem, sistemātiski un vispārīgi tiek piemērots pasažieru datiem neatkarīgi no jebkādiem objektīviem pierādījumiem, kas ļautu uzskatīt, ka šie pasažieri var radīt risku sabiedrības drošībai?

7. Vai Direktīvas (ES) 2016/681 12. panta 3. punktā minētais jēdziens “cita kompetentā valsts iestāde” var tikt interpretēts kā tāds, kas attiecas uz PIN, kas izveidota ar 2016. gada 25. decembra likumu, kas tādējādi varētu atļaut piekļuvi “PDR” datiem pēc sešu mēnešu termiņa beigām, veicot *ad hoc* meklēšanu ?

8. Vai Direktīvas (ES) 2016/681 12. pants, to skatot kopā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pantu un 52. panta 1. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu kā

apstrīdētais tiesību akts, kurā ir paredzēts vispārējs piecus gadus ilgs datu saglabāšanas termiņš, neparedzot atšķirības atkarībā no tā, vai attiecīgie pasažieri, veicot iepriekšēju novērtējumu, var vai nevar radīt risku sabiedrības drošībai?

9. a) Vai Direktīva 2004/82/EK ir saderīga ar Līguma par Eiropas Savienību 3. panta 2. punktu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 45. pantu, ciktāl tajā noteiktie pienākumi attiecas uz Eiropas Savienības iekšējiem lidojumiem?

b) Vai Direktīva 2004/82/EK, to skatot kopā ar Līguma par Eiropas Savienību 3. panta 2. punktu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 45. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tā nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu kā apstrīdētais tiesību akts, kurā, lai apkarotu nelegālo imigrāciju un uzlabotu robežkontroli, ir atļauta tādu pasažieru datu savākšanas un apstrādes sistēma, kas “ieceļo, izceļo vai šķērso valsts teritoriju”, kas var netieši nozīmēt kontroles atjaunošanu pie iekšējām robežām?

10. Ja, pamatojoties uz atbildēm uz iepriekš minētajiem prejudiciālajiem jautājumiem, *Cour constitutionnelle* nonāk pie secinājuma, ka apstrīdētajā likumā, ar kuru tostarp ir transponēta Direktīva (ES) 2016/681, nav ievērots viens vai vairāki pienākumi, kas izriet no šajos jautājumos minētajām tiesību normām, vai tā varētu uz laiku saglabāt 2016. gada 25. decembra likuma “par pasažieru datu apstrādi” sekas, lai izvairītos no tiesiskās nedrošības un ļautu iepriekš savāktos un saglabātos datus vēl izmantot likumā paredzētajiem mērķiem?